

Møte onsdag den 10. mars 2010 kl. 10

President: Dag Terje Andersen

Dagsorden (nr. 55):

1. Spørretime
 - muntlig spørretime
 - ordinær spørretime
2. Referat

Presidenten: Representanten Øyvind Halleraker vil framsette et representantforslag.

Øyvind Halleraker (H) [10:01:43]: På vegne av representantene Ingjerd Schou, Siri A. Meling, Gunnar Gundersen, Trond Helleland, Frank Bakke Jensen og meg selv har jeg gleden av å sette fram et forslag om finansieringsalternativer for investeringsprosjekter innenfor samferdselsområdet.

Presidenten: Representanten Arne Sortevik vil framsette et representantforslag.

Arne Sortevik (FrP) [10:02:12]: På vegne av representantene Bård Hoksrud, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen og meg selv har jeg æren av å fremsette forslag om å innføre konkrete mål for hva som er god vei.

Presidenten: Representanten Jan Tore Sanner vil framsette et representantforslag.

Jan Tore Sanner (H) [10:02:44]: På vegne av stortingsrepresentantene Ulf Leirstein, Hans Olav Syversen, Borghild Tenden og meg selv vil jeg fremme forslag om å forbedre ordningene for privat pensjonssparing og boligsparing for ungdom.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:03:10]

Spørretime

- muntlig spørretime
- ordinær spørretime

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at følgende statsråder vil møte til muntlig spørretime:

- statsråd Kristin Halvorsen
- statsråd Terje Riis-Johansen
- statsråd Hanne Inger Bjurstrøm

De annonserte statsråder er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

De representanter som i tillegg til de forhåndspåmeldte ønsker å stille hovedspørsmål, bes om å reise seg. – Ingen har reist seg.

Vi starter da med første hovedspørsmål, fra representanten Ketil Solvik-Olsen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:03:57]: Jeg har et spørsmål til olje- og energiministeren.

I vinter har næringsliv og husholdninger opplevd skyhøye strømpriser. Næringslivet sliter, noe NRK kunne melde om senest i går, når næringsbedrifter i Midt-Norge begynner å frykte strømregningene. Kraftbransjen får også et dårlig rykte.

I tidligere spørretimer har vi tatt opp temaet mange ganger. Vi har fått bekreftet fra Regjeringen at man ikke har noen tiltak, verken for å hjelpe folk med strømregningen eller for å hjelpe kraftbalansen på kort sikt. La meg derfor i dag se om Regjeringen kan gjøre noe for enkelte deler av kraftbransjen på lengre sikt.

Det er et stort potensial for å bygge ut fornybar energi i Norge. Spesielt innenfor vannkraft er det mange gode prosjekter som trenger relativt liten stimulans, men dog litt, for å kunne bli utløst. I det tilfellet er tillit mellom næringen og myndighetene viktig.

Det har lenge vært snakk om å innføre en ordning med grønne sertifikater. Det vil gi stimulans til satsing, f.eks. på småkraftverk. Det var snakk om dette allerede under Bondevik-regjeringen, og for å hindre at småkraftbransjen skulle sette seg på gjerdet i påvente av at en ordning skulle bli endelig vedtatt, lovet daværende energiminister Einar Steensnæs at alle som investerte etter 1. januar 2004, skulle få være med på ordningen med grønne sertifikater når den kom på plass. Det utløste mange investeringer, for folk følte seg trygge på at et politisk løfte var gitt, og at de ville komme inn i en ordning, slik at de derfor ikke trengte å sitte og vente på investeringene.

Regjeringen la fram sin ordning den 26. november 2009. Da er plutselig småkraftverk, som er innebygd fra 1. januar 2004, tatt ut av ordningen. Det er kun nye kraftverk som fra nå av skal få være med, og ca. 120 kraftverksutbyggere føler seg lurt. Det er ikke bare dem som dette går ut over. Det går ut over en hel bransje, som føler seg lurt. Vil statsråden endre på sitt løftebrudd, innføre en ordning som tar vare på de løftene som tidligere energiminister Steensnæs kom med, slik at tilliten mellom investorer og myndigheter beholdes?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:06:05]: Det er feil det representanten Solvik-Olsen sier, at jeg skulle ha behov for å rette opp løftebrudd. Det som nå er gjort i prosessen med Sverige rundt grønne sertifikater, er offensivt, og det kommer til å gi nye muligheter for småkraftbransjen og fornybarbransjen for øvrig når dette markedet trer i kraft. Så dette er et kraftfullt virkemiddel.

Det er riktig at det har vært en diskusjon rundt overgangsordninger og hva som skulle gjøres i forhold til kraftverk som ble bygd ut før september 2009. Men det er ikke riktig, det som representanten sier, at det ikke ligger inne ordninger for småkraftverk. Det ligger inne ordninger for

de minste småkraftverkene. Det betyr at det gis mulighet for dem til å komme inn i sertifikatmarkedet, sjøl om man hadde bygd ut før denne avtalen ble inngått, og før vi har kommet til 1. januar 2012. Så premissene for spørsmålet er feil. Det er ingen løftebrudd fra denne regjeringen her. Det er mulig for de minste småkraftverkene å komme inn, og vi får en svært god løsning for småkraftverk generelt når dette systemet kommer på plass.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:07:24]: Sjelden har jeg blitt mer provosert over et svar i denne salen. Småkraftverk er pr. definisjon kraftverk som er mellom 1 MW og 10 MW. I overgangsordningen som Regjeringen har lagt fram, er disse ikke tatt med fra 1. januar 2004, de skal tidligst være med fra september 2009. Bransjen tror ikke på det engang, for de var tross alt lovet å få være med fra 2004, og dette vedtaket som statsråden snakker om, vil tidligst bli gjort i Stortinget i 2011. Så tilliten her er fullstendig brutt.

Da Regjeringen selv la fram en stortingsmelding på hele fire sider – det var ironisk ment – sto det der at kraftproduksjon opptil 3 MW skulle være med i en overgangsordning. Nå er det altså nede i 1 MW. Det betyr at 2 TWh med strøm ikke er tatt med. Dette er ikke nødvendigvis bare et problem for dem, men det er et problem for hele bransjen, som nå setter seg på gjerdet, ikke tør å investere, fordi løfte etter løfte fra Regjeringen blir brutt. Da spør jeg igjen: Vil Regjeringen snu på dette løftebruddet overfor småkraftbransjen, altså de som har bygd ut 1 til 10 MW kraftverk, og sørge for at det blir gjennomført, eller er dette nok en biodieselsak?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:08:33]: Jeg kan gjenta det jeg sa om hva jeg har sagt rundt denne saken, og hva som er historien i forhold til grønne sertifikater generelt. På spørsmålet som representanten tar opp, om å ta opp denne saken på nytt, er svaret nei, og denne saken er meldt også i brev form til Stortinget når det gjelder hvilke begrensninger som ligger når det gjelder overgangsordning på småkraft. Jeg er heller ikke enig med representanten Solvik-Olsen i hans påstand om at det som nå har skjedd, har ført til stillstand og nær sagt apati i bransjen. Det er stor aktivitet i bransjen nå, det er stor interesse for å bygge ut. Det vi gjør rundt grønne sertifikater, er en fantastisk stimulans til småkraftbransjen og vil bidra til at prosjekter blir bygd ut og til at vi får fornybar energi i det norske markedet. Så jeg er uenig i inngangen. Jeg mener at nettopp denne saken er en god sak for fornybarbransjen og viser at Regjeringa ønsker noe når det gjelder både småkraft og fornybar energi for øvrig.

Presidenten: Det blir gitt anledning til tre oppfølgings-spørsmål – først Henning Skumsvoll.

Henning Skumsvoll (FrP) [10:09:52]: Det er ikke bare innen småkraftbransjen folk føler seg lurt. Også innen vindkraftbransjen har man slitt med stadig endrede rammevilkår. Statoils sjef for ny energi, Alexandra Bech Gjørvi, ga uttrykk for stor frustrasjon over dette i Dagens

Næringsliv 12. januar i år. Hun viste til at mange selskaper har brukt store ressurser på å utarbeide kraftprosjekter, men at rammebetingelsene mangler når man kommer til investeringstidspunktet. I samme artikkel sa utenriksminister Jonas Gahr Støre at han synes det ville være rart hvis Norge skulle bruke enda mer ressurser på å bygge ut fornybar energi, siden Norge har så mye fornybar energi.

Dette skaper ytterligere usikkerhet i bransjen, og blant mange aktører øker tvilen om man faktisk får et grønt sertifikat-marked i 2012. Kan statsråden fjerne enhver tvil ved å garantere at grønne sertifikater blir innført fra 2012?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:10:48]: De prosessene som vi nå går med Sverige i forhold til grønne sertifikater, er gode, og vi har framdrift som forventet i forhold til innføring 1. januar 2012. Slik sett er jeg veldig fornøyd med det som har skjedd etter at Maud Olofsson og jeg undertegnet overenskomsten i september 2009. Så vi jobber ut fra det målet vi har satt oss om at dette skal innføres 1. januar 2012.

Når det gjelder vind, har jeg tidligere sagt fra denne talerstolen at vind er det området innenfor fornybarbransjen hvor jeg er minst fornøyd med utviklingen. Det vi har sett på vindsiden, er at en faktor som er ganske vesentlig i forhold til utbyggingstakten – og det skulle jeg ønske vi kunne enes om i denne salen – er en kombinasjon av de økte kostnadene og det som skjedde rundt finanskrisen i 2009. Det bidro til at investorer var forsiktige med å gå inn i store investeringer, og det har bidratt til at vindsatsinga har gått senere enn det jeg skulle ønske. Men vi bruker mye penger, setter av mye penger til vindsatsing også nå.

Presidenten: Siri A. Meling – til oppfølgings-spørsmål.

Siri A. Meling (H) [10:12:11]: For noen uker siden ble jeg kontaktet av noen grunneiere på Ualand, i Lund kommune i Rogaland, som har mulighet for å bygge ut småkraft for rundt 20 mill. kr. De lurte på om jeg syntes det var smart at de gjorde det, og om de kunne påregne å få den støtten som har vært aktuell i forhold til grønne sertifikater. Jeg skulle ønske at jeg kunne sagt: Ja, gå i gang, for vi trenger all den energien vi kan få, og vi trenger arbeidsplasser, vi trenger at de som grunneiere og gårdbrukere styrker sitt livsgrunnlag. Men dessverre kunne jeg ikke si det, jeg måtte si nei. Hadde det vært mine penger, hadde ikke jeg tort å investere dem før jeg faktisk så hva som ble regimet i 2012. Og hvorfor måtte jeg gi det svaret? Jo, for når et tverrpolitisk storting sier at det skal ha virkning fra 1. januar 2004, og det skapes usikkerhet om hvem som får, og om de i det hele tatt får, og om de kommer i gang, kan ikke jeg rå noen til å bruke sine sparepenger på å investere i småkraft.

Hva vil statsråden gjøre for å skape ro, optimisme og lyst til å investere i småkraft framover?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:13:18]: Jeg kan vanskelig se at jeg kan gjøre noe mer enn nå å sørge for at den gode prosessen vi har med Sverige – som går på

den tekniske tilpassinga til lovverk, utforming av rammer for sjølve markedet rent praktisk og teknisk – går sin gode gang, som det nå gjør. De store rammene, de politiske rammene, rundt det ble lagt i fjor, og så har vi en ikke ubetydelig jobb i forhold til det tekniske, som jo er omfattende, fordi det er to lands energimarkeder som skal fungere sammen. Men jeg mener det beste signalet jeg kan gi til bransjen, den beste meldingen jeg kan gi, er at dette går for tida absolutt slik som det skal. Framdriften er god, og vi har en felles plan, og det er 2012. Hvilke råd representanten Meling velger å gi, kan i grunnen ikke jeg blande meg så mye borti og mene så mye om. Det får være representantens eget valg.

Presidenten: Line Henriette Hjemdal – til oppfølgingsspørsmål.

Line Henriette Hjemdal (KrF) [10:14:30]: Jeg synes det er ille å høre statsråden i dag, som villeder Stortinget i forhold til det det har vært politisk enighet om, at småkraftverk som hadde byggstart etter 1. januar 2004, skulle få lov til å være med i det grønne sertifikat-markedet. Det er altså 150 småkraftverk som er bygd etter 2004. Disse har stolt på Regjeringen. De har stolt på det som er sagt om rammebetingelsene, og de har gjort store investeringer. Det er mye penger og mange timer som er lagt ned.

Regjeringen presiserte dette overfor Stortinget så sent som i 2006, og så kom denne pressemeldingen på slutten av fjoråret, som satte et produksjonstak.

Statsråden har svart representanten Ketil Solvik-Olsen at han ikke vil ta opp saken på nytt. Men mitt spørsmål lyder: Har Regjeringen endret energipolitikken ut fra eget ønske, eller er det den svenske regjeringen som har presset Regjeringen til dette løftebruddet?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:15:40]: Nei, jeg tror representanten Hjemdal også vet at overgangsordningen er et nasjonalt anliggende, så det er selvsagt ikke noe den svenske regjeringen har presset den norske regjeringen til å gjøre.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Elisabeth Aspaker (H) [10:16:07]: Spørsmålet mitt går til kunnskapsminister Kristin Halvorsen.

Frafallet i videregående opplæring er et av velferdssamfunnets alvorligste problem. Én av tre ungdommer fullfører ikke. Verst er situasjonen på yrkesfag. Aller størst er frafallet blant dem som etter to år på skole ikke får et tilbud om lærlingplass, som de er forespeilet – fordi det ikke er nok lærlingplasser.

I et intervju med Aftenposten nylig lover statsråden en bedring i frafallet om tre år. Med de problemene vi har når det gjelder frafall, er dette en uhyre defensiv målsetting.

Den ellers så vennligsinnede avisen Nordlys skrev på lederplass før helgen at det er en skam at Regjeringen påfører stadig nye ungdommer nederlag, og avisen kritiserer Regjeringen for å gjøre altfor lite.

Denne regjeringen har ansvaret for de høyeste topple-

derlønningene i staten – samtidig som Regjeringen leverer bunntall for lærlinger i staten.

Det er nå fire år siden Kristin Halvorsens forgjenger, tidligere kunnskapsminister Øystein Djupedal fra Sosialistisk Venstreparti, sa at han var flau over statens begrederlige lærlinginnsats. I mellomtiden er antall lærlinger i staten ytterligere redusert, fra 690 i 2006 til 382 i 2009. Til sammenligning har Bergen kommune alene 200 lærlinger.

Bedre tilgang på lærlingplasser er helt avgjørende for å få frafallet i videregående opplæring ned.

Er statsråden enig i at statens lærlinginnsats er enda flauere i dag enn i 2006, og vil statsråden sørge for at staten feier for egen dør og stiller opp med vesentlig flere lærlingplasser fra kommende skoleår, høsten 2010?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:17:58]: Jeg er veldig glad for å få dette spørsmålet. Det er fordi det viktigste jeg har tenkt å holde på med de neste årene, er nettopp å få ned frafallet i videregående opplæring.

Vi vet veldig mye om hva som virker, men vi trenger et enda kraftigere grep om den innsatsen. Derfor har jeg allerede invitert alle fylkesskolesjefene i landet til å være med på en parallell av Barnehageløftet, nemlig et systematisk samarbeid mellom staten, fylkene og andre aktører – med fullt «trøkk» på å få ned frafallet fra videregående opplæring.

Gjennom et utradisjonelt samarbeid mellom stat og kommuner fikk vi til full barnehagedekning – gjennom et utradisjonelt og sterkere grep mellom staten og fylkene kan vi få ned frafallet i videregående opplæring. Min invitasjon til dem dreier seg om at vi må ha et felles statistikkgrunnlag, for vi teller litt forskjellig. Vi må sette oss klare mål for hva vi skal oppnå, slik at pilen går nedover og vi har klare mål for hvert enkelt fylke. Og vi må ha fullt «trøkk» på lærlingene. Jeg er helt enig med representanten Aspaker i at det offentlige må ta sin del av det ansvaret.

Derfor er en del av min tilnærming til dette å ta kontakt med alle deler av staten – og med kommunene – for vi kan tilby lærlingplasser på flere områder enn det vi gjør i dag.

Det er en stor sløsing i det norske samfunnet at vi har et så stort frafall. De 30 pst. som ikke fullfører, er en sammensatt gruppe. Noen av dem har valgt feil – derfor er rådgivning så viktig. Noen av dem stryker i et fag eller to, selv om de har fullført – derfor er det så viktig å støtte opp om opplæringen med en eneste gang. Noen av dem dropper ut, og vi ser dem ikke på en stund.

Vi vet at vi kommer til å trenge flere med videregående opplæring i arbeidsmarkedet framover – det vil være liten plass til dem som bare har grunnskoleopplæring. Derfor er dette min viktigste sak i denne perioden.

Elisabeth Aspaker (H) [10:19:56]: Problemet for de lærlingene som trenger plass til høsten, er at de trenger plass til høsten. Og det jeg hører, er at statsråden har veldig god tid. Her skal det settes i gang kartlegginger, her skal det samarbeides, og her skal det gjøres mange greier med kommunesektoren.

Poenget er jo at kommunesektoren leverer. Kommune-

sektoren har stor økning i antall lærlingplasser. De som ikke gjør jobben sin, er faktisk staten. Det kan nesten se ut som om de som har minst samfunnsansvar, er topplederne i staten, som ikke tar dette på alvor.

Kommunesektoren har f.eks. innenfor helsearbeiderfaget fått 50 pst. flere lærlingplasser de siste to årene – altså 2 500 nye plasser bare på det området.

Jeg etterlyser langt tøffere grep fra statsråden med tanke på det som skal skje til høsten – og de mange ungdommene som kommer til å stå uten lærlingplass, hvis ikke statsråden nå tar grep. Det holder ikke å kartlegge i år framover når det gjelder de elevene som står uten lærlingplass kommende høst.

Statsråd Kristin Halvorsen [10:20:58]: Representanten Aspaker hører jo usedvanlig dårlig etter.

Vi har hatt 30 pst. frafall fra videregående opplæring i 15 år. Vi har satt «trøkket» på dette nå. Det er den viktigste oppgaven vi kan ha i forhold til å sørge for at færrest mulig støtes ut fra arbeidsmarkedet.

Det er altså mange tiltak, og det har aldri før vært så stort «trøkk» for å forhindre frafall framover. Vi må jobbe mye mer systematisk – også når det gjelder lærlingplasser i offentlig sektor og i statlig sektor. Jeg tror kommunene også kan tenke at de kan tilby lærlingplasser på andre områder enn det de gjør nå, selv om kommunene er flinke. Staten har mange statlige bedrifter på alle områder, og jeg kommer til å gå på hver eneste statsråd for å få dem med på den dugnaden vi trenger for å få flere lærlingplasser.

Bare en liten kommentar om Nordlys: Jeg er litt overrasket over dem – det er ikke så lenge siden jeg var på møte med redaksjonen i Nordlys og snakket nettopp om frafall i videregående opplæring. Vi har noen spesielle utfordringer i nord, og særlig Finnmark fylke har noen spesielle utfordringer når det gjelder frafall. Så dette er et spesielt viktig samarbeid i forhold til de tre nordligste fylkene.

Presidenten: Presidenten vil få bemerke at han tror statsråden skal legge til grunn at Stortingets representanter hører etter.

Det er likevel anledning til å ha forskjellig syn på politiske saker. Det tror jeg vi skal få se mer av under denne debatten.

Det blir gitt anledning til tre oppfølgingsspørsmål – først Siri A. Meling.

Siri A. Meling (H) [10:22:27]: Jeg registrerer at kunnskapsministeren ville høre alle sine statsråder i forhold til hvilken del av ansvaret de tar, og derfor er mitt tillegsspørsmål rettet til statsråd Terje Riis-Johansen.

Kraftbransjen står overfor store investeringer fremover. Det gjelder både utbygging, og det gjelder ikke minst utbygging av nett. Det betyr at vi vil ha stort behov for kvalifisert arbeidskraft fremover. Så mitt spørsmål til statsråden er: Hvilke grep vil han ta, eller har han tatt, for å sikre rekrutteringen gjennom bl.a. å ta inn lærlinger i sitt eget departement, sine egne direktorater og i de statsforetak som statsråd Terje Riis-Johansen har ansvar for?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:23:15]: Jeg oppfattet primært at spørsmålet fra representanten Meling går på det som enkelt kalles forgubbing innenfor kraftbransjen. Og det er jo helt korrekt. Litt spøkefullt blir det sagt at gjennomsnittsalderen over en periode har blitt ett år høyere for hvert år som går. Det har vært lite rekruttering til kraftbransjen, det er jeg helt enig i. Jeg tror noe av forklaringen på det er at den bransjen har blitt ansett for å være veldig moden. Det har vært lite nytt som har skjedd der. Det har vært vedlikehold av de investeringene som tidligere er gjort.

Nå har vi en helt annen situasjon. Vi har mye utbygging av småkraft, og vi har ikke minst veldig mange spennende prosjekter når det gjelder pumpekjøring, effektkjøring og det å bruke magasinene på en helt annen måte enn før.

Når det gjelder de virksomhetene, ligger jo de litt på utsiden av det som jeg konkret sitter og har personalansvar for. Men som kunnskapsministeren akkurat sa, er dette noe som hele Regjeringa er opptatt av. Jeg kommer også til å sørge for at kraftbransjen øker bevisstheten med tanke på viktigheten av å ta inn lærlinger, det å få inn unge folk. Senest i går hadde jeg akkurat det budskapet til olje- og gassbransjen på et møte jeg hadde i Bergen.

Presidenten: Bente Thorsen – til oppfølgingsspørsmål.

Bente Thorsen (FrP) [10:24:26]: Mitt spørsmål går da til statsråd Halvorsen.

At en stor del av frafallet i videregående skole skyldes at eleven ikke får lære plass, er ikke noen ukjent sak. Det er veldig stor mangel på lære plasser, og det offentlige er de som er minst flinke til å tilby lære plass. Nå ser det ut for at ministeren har tatt noen grep her. Men likevel er det behov for å tenke nytt i forhold til lære plasser og å være konstruktive.

Fremskrittspartiet ser for seg muligheten til å erstatte det ettårige alternativet på Vg3 med et toårig praksisnært opplæringsløp med faglig veiledning, bruke verksteder – kjøkkenet eller andre praksisrettede rom – i forbindelse med elevbedrift i skolen for dem som ikke har fått lære plass.

Spørsmålet blir da: Vil ministeren legge til rette for at flere elever får en fullgod lære plass gjennom toårig opplæring ved oppretting av elevbedrift i skolen med praksisnær og faglig veiledning?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:25:46]: Dette er et godt og interessant forslag. Jeg tror det viktigste er å sørge for at appellen til alle virksomheter, både privat og offentlig, går om følgende: Bli med oss på dugnaden for å få flest mulig til å fullføre videregående opplæring. Still opp med en lærlingplass.

Jeg merker at man tar et stort ansvar i privat sektor, og ser at dette handler om deres muligheter til å ha kompetent arbeidskraft framover. Det er bedre under denne finanskrisen enn forrige gang Norge hadde krise.

Så har dette forslaget som representanten Thorsen nå kommer opp med, kommet. Det er et budsjettsspørsmål,

men det er en måte å se på hvordan vi kan klare å få til en fullgod opplæring på for dem som ikke får læreplass, så det vil jeg gjerne komme tilbake til.

Så jobber jeg med én ting til, og det er spørsmålet om å lovfeste retten til læreplass, og det støter egentlig innom dette forslaget fra Fremskrittspartiet også. Fordi lærlingsplass er så avgjørende for fullføring, må vi sørge for at vi bruker alle virkemidler for å klare å få til flest mulig gode løp.

Presidenten: Dagrun Eriksen – til oppfølgingsspørsmål.

Dagrun Eriksen (KrF) [10:26:58]: Jeg tror det er viktig med de akutte tiltakene som statsråden vil få til i det samarbeidet hun nå har invitert til for å få ned frafallet, men jeg tror også det handler om å gjøre noen strukturelle grep for skolen og spørre om skolen er slik den bør være når så mange faktisk faller fra.

Men jeg tror nok også, når vi nå snakker om lærlinger – og statsråden nevner ordet «dugnad» – at mange bedrifter, med det som nå ligger i Stortinget om en lovfestet rett til lærlingsplass, og den invitasjonen til dugnad som kommer, føler at det er nettopp det de inviteres til: en frivillig dugnad. For det er, nå når bunnlinjen er vanskelig for mange bedrifter, lærlinger det vil gå ut over.

Mitt spørsmål er ganske enkelt: Vil man da vurdere også å gjøre noe med arbeidsgiveravgiften i forhold til lærlingene og med det tilskuddet som bedriftene faktisk får for at de ivaretar de elevene som de får inn, slik at dette ikke bare skal handle om en frivillig dugnad som går ut over bunnlinjen, men at staten faktisk stiller opp når det gjelder økonomi?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:28:13]: Det er gledelig at veldig mange bedrifter ikke skviser lærlingsplasser selv om de har litt mer krevende tider enn før. Det er fordi at mange bedrifter tenker veldig langsiktig, og de tenker at de selv har interesse av å ha tilgang til god og kompetent arbeidskraft framover. Så det synes jeg er veldig gledelig.

Med hensyn til hvordan man støtter opp om lærlingsplasser, har vi kommet til at et tilskudd er et bedre virkemiddel enn redusert arbeidsgiveravgift. For eksempel ville Finnmark fylke ikke få noen glede av redusert arbeidsgiveravgift knyttet til lærlinger. Men det er også et budsjettspørsmål, og jeg tror at den viktigste utfordringen som jeg nå kan gi til privat næringsliv, er å fortsette den tanken som veldig mange har om å tenke langsiktig og være med og ta det ansvaret. Og så er den støtten og veiledningen som lærebedrifter får i forhold til hvordan de følger opp den enkelte lærling, også noe som kan være en ganske krevende utfordring.

Presidenten: Trine Skei Grande – til oppfølgings-spørsmål.

Trine Skei Grande (V) [10:29:14]: I forrige uke la Fafo fram en rapport om frafallet i videregående skole. Under framleggelse av den rapporten leverte Gudmund

Hernes, som har laget rapporten, to bjeller til statssekretæren, for han ville henge bjellene på katten. I denne sammenheng var katten statsråden, fordi det er statsråden som er ansvarlig for hele utdanningsløpet og for alle tiltakene fra 1. klasse som må gjøres for at vi faktisk skal få gjort noe med frafallet. Vi i Venstre har levert inn et Dokument nr. 8-forslag med masse tiltak.

Statsråden snakker her om en dugnad. Jeg har derfor to spørsmål. Det ene er: Er den dugnaden også en politisk dugnad for alle de tiltakene vi faktisk kan gjøre for å hindre frafall i skolen?

Det andre spørsmålet er: Fikk statsråden bjellene?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:30:19]: Bjellene er overrakt, men jeg trengte dem ikke.

At tidligere kunnskapsministre understreker hvor viktig kunnskapsministeren er, setter jeg for så vidt pris på. Rapporten fra Hernes er veldig interessant, men den sier ikke så veldig mye nytt om hva jobben er. Den understreker det som jeg allerede har tatt tak i, nemlig at vi egentlig vet veldig mye om hva vi må gjøre. Vi trenger bare mye mer samordning av det vi gjør, mye sterkere samarbeid og mye mer kraft over innsatsen. Og det har jeg allerede satt i gang med.

Så tar jeg selvfølgelig gjerne imot gode forslag fra opposisjonen også. Jeg er veldig enig med Trine Skei Grande i at dette arbeidet starter ikke i videregående opplæring. Det starter ikke engang i 1. klasse. Det starter i barnehagen. Det handler om hvordan vi sørger for at flest mulig barn inkluderes og oppmuntres til å strekke seg så langt som mulig.

Men jeg vil kanskje særlig si at ungdomsskolen er et litt forsømt skoletrinn som jeg ønsker å fokusere mye sterkere på framover.

Presidenten: Da går vi videre til neste hovedspørsmål.

Dagrun Eriksen (KrF) [10:31:39]: Jeg har et spørsmål til kunnskapsministeren.

Da pressemeldingen fra Kunnskapsdepartementet denne uken tikket inn på mailen min, kjente jeg at jeg faktisk ble litt rørt. Det skjer ikke ofte når pressemeldinger kommer. Men jeg kjente at det faktisk nytter å gnåle. Det nytter å mase om gode saker, selv til en flertallsregjering som ofte har vist at den kanskje ikke er helt lydhør overfor det som Stortinget har tatt opp.

For det var som statsråden sa i sitt siste svar nå: Det kommer en melding om ungdomstrinnet. Det glemte trinnet skal – noe både lærere, foreldre, elever og Kristelig Folkeparti har tatt opp og mast om i mange år – endelig bli satt på dagsordenen.

Ungdomstrinnet er det glemte trinn, har vi i Kristelig Folkeparti skrevet. Neida, sier Regjeringen, vi har husket på det. Men i pressemeldingen kunne vi nå lese at jo, det er den glemte sak. For jeg tror det er utrolig viktig at vi nå klarer å gjøre ungdomsskolen til en mestringsarena for elevene. I dag sliter dette trinnet med uro, mangel på disiplin, mye teori, for lite rammeverk til at man får til en god undervisning. En skole som jeg kjenner til, måtte innkal-

le en psykolog for å «coache» både lærere og elever slik at de fikk hjelp til å ta tak i alle de adferdsutfordringene de hadde.

Man har brukt alle pengene på feil måte i de årene denne regjeringen har sittet og styrt. Da er mitt spørsmål: Betyr disse nye signalene at man nå endelig vil legge bort heldagsskoleprosjektet og heller lage en skole som man faktisk har bruk for? Og vil statsråden og Regjeringen, når de nå skal til på Torbjørnrud, faktisk legge penger i potten for å gjøre noe med det glemte trinn, sånn at ungdomsskolen blir et trinn som ikke er med på å skyve elever ut av skolehverdagen, men som hjelper dem til mestring og fører dem inn i skolen?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:33:48]: Jeg er jo veldig fornøyd hvis pressemeldingen fra meg kan røre representanten Eriksen, og jeg håper at jeg kan få se flere små gledestårer framover.

Jeg har ikke oppfattet representanten Eriksens engasjement for ungdomsskolen som gnål. Jeg har oppfattet det som et ekte engasjement for et skoletrinn som er veldig krevende. Fjortiser er elskelige vesener – og ganske krevende i en ungdomsskole som ikke oppfattes som relevant i forhold til virkeligheten rundt dem. Hva trenger vi dette til, hva skal vi anvende norsken og matten og engelsken til? Det er noen spørsmål som går igjen i ungdomsskolen. Og ropet etter mer praktiske muligheter til å lære på er veldig massivt.

Vi har hatt noen forsøk nå med arbeidslivsfag som en mulighet for å trekke yrkesfag inn i ungdomsskolen. Det er et alternativ til annet fremmedspråk. Vi inviterte flere til å være med på forsøk fra neste skoleår av. Da meldte 230 kommuner seg. Flertallet av norske kommuner vil være med på dette. Vi hadde dessverre ikke mulighet til å si ja til alle. Men det er én overskrift: Mer mulighet til praktisk undervisning – ikke fordi elevene trenger mindre teori, men fordi de trenger mer relevans knyttet til hvordan man lærer teori.

Så er det mange som etterspør mulighet for valgfag. Den diskusjonen mener jeg vi må ta opp på nytt – ikke fordi det skal være mulig å velge noe som på en måte ikke teller for det videre løp, men vi må finne en form for valgfag som også er med på å telle, som man strekker seg etter, og som man har kompetansemål for. Sånn tror jeg vi kan få til en ungdomsskole som er spennende og krevende, som er i kontakt med det som er ungdommens virkelighet, og som motiverer.

Jeg er ikke enig med Kristelig Folkeparti i at vi for å få til det må kutte i antallet timer i barneskolen, for barneskolen legger også grunnlaget for ungdomsskolen.

Dagrun Eriksen (KrF) [10:35:54]: Nå handler jo det ikke om å kutte i antallet timer, men å slutte det løpet med alltid å påføre enda flere timer. Men det er nå det.

Jeg takker for svaret og er faktisk utrolig glad for at statsråden har satt dette på dagsordenen. Jeg tror at når 230 kommuner melder seg til et forsøk med arbeidslivsfaget, har de sett dette for lenge siden. De strever med skolene sine. Jeg kjenner at jeg blir ganske inspirert til å fortset-

te med å mase – på andre områder. De som jobber i ungdomsskolen i dag, er kanskje noen av de virkelige heltenes vi har, for de har fått rammeverk som det er umulig å klare å utføre deres jobb i.

Så ser vi at nå har Regjeringen lagt på bordet en ny lærerutdanning. Vi kan lese i Klassekampen i dag at målet, å ta en master og ha bare faglig utvikling, og ikke didaktikk og lære hvordan man skal håndtere fjortiser og de utfordringer det gir, kanskje kan være feil.

Vil man i den ungdomsmeldingen som kommer, nå også ta inn over seg hva slags kompetanse de lærerne som faktisk skal jobbe i ungdomsskolen, trenger? Vil man legge vekk dette at det er en master som er det eneste saliggjørende, og gi dem mer praksis og mer didaktikk?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:37:05]: Jeg har invitert til en litt annerledes måte å lage denne meldingen om ungdomsskolen på. For eksempel kommer jeg til å invitere fire grupper med elever fra ungdomsskolen, og ikke bare dem som føler at de mestrer ungdomsskolen best. Elevene må selv være med og ta ansvar for, og komme med forslag om, hvordan man skal få til en mer krevende og givende ungdomsskole.

Så ønsker jeg å invitere både lærere og foreldre til å være med på å ta ansvaret for å veksle sine erfaringer om til politiske forslag. Hvis det er noen svakheter ved den opplæringen vi nå har lagt opp til når det gjelder lærerutdanningen, tar vi selvfølgelig også imot synspunkter på det. Men jeg tror det er viktig for lærere i ungdomsskolen at de også er veldig trygge på de fagene de skal undervise i. Det å gjøre fagene spennende, relevante, interessante og å benytte seg av f.eks. bedrifter og forskningsmiljøer i nærmiljøet, handler også om å ha god faglig oversikt.

Presidenten: Det blir gitt anledning til tre oppfølgings-spørsmål – først Geir Jørgen Bekkevold.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [10:38:20]: Fravær i ungdomsskolen og drop-out i videregående er noe som henger sammen. Regjeringens eneste tiltak rettet mot ungdomsskolen hittil har vært å foreslå å føre opp fraværet på det avsluttende vitnemålet. Kristelig Folkeparti mener at problemene i ungdomsskolen ikke kan løses utelukkende ved å be elevene om å skjerpe seg, og det løser heller ikke frafallsproblematikken i videregående. Vi mener i stedet at vi må få en ungdomsskole som ikke bare er tilpasset de teoretisk sterke, men også de praktisk sterke elevene. Vi vil ha valgfagene tilbake. Vi vil øke bevilgningen til kvalitetsutvikling, og vi vil ha flere yrkesgrupper inn i ungdomsskolen.

Er statsråden rede til å ta langt tøffere og bedre grep for å gjøre ungdomsskolen til en mestringsarena for alle våre elskelige og krevende fjortiser?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:39:12]: Fra meg kommer det et rungende ja på dette. Jeg er veldig opptatt av at vi skal lykkes. Det er noen paradoksale bilder jeg ser for meg her: Hvis man ser hvor ivrig en tre-fire-åring er, og så ser den samme ungen som tretten-fjorten-åring, er

det ikke nødvendigvis den samme kunnskapstørst og sprut som preger fjortisen. Jeg tror ikke det skyldes at ikke fjortiser er interessert. Jeg tror at det er mange flere strenger vi kan invitere dem til å spille på for å få til et mye mer krevende og lærerikt ungdomstrinn.

Men å fokusere på fravær er viktig. Dessverre er det slik at for mange ungdommer tror at de kan lære til tross for at de har høyt fravær. Vi vet at en viktig indikator på frafall i videregående opplæring er høyt fravær på ungdomsskolen og dårlige kunnskaper, særlig i norsk og matte. Så disse områdene må vi gi mye større oppmerksomhet.

Presidenten: Tord Lien – til oppfølgings spørsmål.

Tord Lien (FrP) [10:40:25]: Nå har Regjeringen styrt i snart fem år. I denne tiden har ungdomstrinnet vist svake faglige resultater i forhold til de landene vi konkurrerer med. Det er svake resultater i mange fag, med unntak av lesing. Vi har en skole som er preget av uro og mangel på disiplin. Særlig i realfagene har vi lærere med svake faglige bakgrunnskunnskaper, noe som i sum er en viktig årsak også til frafallet i videregående skole.

St.meld nr. 44 for 2008–2009 skulle være alle skolepolitiske stortingsmeldingers mor, som skulle adressere kunnskapsnasjonen Norge. Før den er ferdigbehandlet i Stortinget, får vi beskjed om at det er behov for en ny stortingsmelding om ungdomsskolen – det er noe spesielt. Men målet skal være både en mer praksisnær ungdomsskole og en mer krevende ungdomsskole. Det er jeg helt enig i. Men hvordan skal SV med sin motstand mot differensiering klare begge disse oppgavene?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:41:34]: Vanligvis er representanten Tord Lien litt mer optimistisk i sin beskrivelse av norsk skole. Jeg tror faktisk det er et viktig poeng. Det foregår utrolig mye bra arbeid i norsk skole. Det foregår utrolig mye bra arbeid i ungdomsskolen. Det er veldig mange som får gode resultater, og jeg har gitt meg selv et slagord, og det er at jeg skal trekke fram alt som er positivt, og ikke «deppe» en sektor med de utfordringene den har. Det handler rett og slett om å oppmuntre gode krefter, og det handler om å presentere skolen som en arbeidsplass som kanskje er noe av det mest utfordrende, krevende og morsomme man kan tenke seg, fordi vi trenger flere til å velge læreryrket framover.

Så trenger vi ikke differensiere eller innføre gamle kursplaner. De gamle kursplanene ble droppet fordi ungdom som hadde potensial til å komme seg lenger, sluppet av med en for lav kursplan. Det er det ingen grunn til. Likevel skal vi selvfølgelig ha tilpasset opplæring, men det må legges opp på den måten som ungdommene i «Klasse 10b» sier: De strakk seg litt videre når de fikk lærere som trodde at de kunne nå lenger.

Presidenten: Svein Harberg – til oppfølgings spørsmål.

Svein Harberg (H) [10:42:50]: I likhet med Kristelig Folkeparti er Høyre særdeles fornøyd med at statsrå-

den følger opp det fokus som vi har på ungdomsskolen. Økt satsing på ungdomsskolen og bedre resultater i ungdomsskolen er veldig bra. Vi er spesielt fornøyd med at statsråden har pekt på at det nå er viktig å satse på basisfagene. Vi vil se bedre resultater på PISA-rankingen, som et resultat av det. Det fokuset skal vi ha. Det som det har vært mye snakk om her, er hvordan vi skal få flere igjennom på en god måte, slik at de opplever mestring. Da er det spennende å få bekreftet at stadig flere kommuner vil være med på prøveordningen med arbeidslivsfag.

Så blir vi litt bekymret når det nå blir varslet om økt tilbud om valgfag og praktiske fag i ungdomsskolen. For nå skal man altså satse på arbeidslivsfag og på basisfagene, men hvor skal da disse nye valgfagene tas fra, uten at det svekker de andre tiltakene? Det tror jeg bekymrer også lærerne rundt omkring.

Statsråd Kristin Halvorsen [10:43:51]: Jeg har invitert til en diskusjon om hvordan vi kan gjøre ungdomsskolen mer relevant, mer krevende, mer preget av mestring for den enkelte og mer preget av lærelyst. Det som har vært tatt opp i den debatten er veldig mange lærere, foreldre og elever er muligheten til mer praktisk opplæring – arbeidslivsfaget vil gi mulighet til det, men også til å kunne ha flere valg. Det er ikke fordi man ønsker å slippe unna basisfagene, men fordi de som mestrer andre ting litt bedre, ofte også blir litt bedre i basisfag. Så den diskusjonen vil jeg gjerne skal gå videre, men man må gjøre det på en slik måte at det ikke blir en avdeling for å slappe av, men en avdeling for en litt annen type læring.

Jeg er veldig godt fornøyd hvis både Høyre og Kristelig Folkeparti nå er fornøyd. Jeg synes det er interessant at veldig mange av de forslagene som Høyre vanligvis kommer med i skoledebatten, om privatisering, om rangering og om karakterer, er fraværende i denne debatten. Jeg er helt sikker på at de grepene vi vil ta framover, går det an å samarbeide om og få gode løsninger på.

Presidenten: Da går vi videre til neste hovedspørsmål.

Robert Eriksson (FrP) [10:45:17]: Mitt spørsmål går til arbeidsministeren.

I sin nyttårstale uttalte statsministeren:

«Det er arbeidet som er grunnlaget for vår velferd.

Derfor må vi hele tiden sikre at flest mulig er i arbeid.»

Videre uttalte statsministeren at vi må leve av hverandres arbeid, ikke av andres arbeid.

Dette ble også grundig understreket da statsministeren var i Stortinget for kort tid tilbake og presenterte sitt nye prosjekt: Dugnad for arbeid.

Jeg skal være den første til å innrømme at flest mulig i arbeid er et godt mål. Men fra nyttår av får ingen funksjonshemmede som skal ut i ny jobb, eller som er i en utdanningssituasjon, arbeids- og utdanningsreiser. Folk må slutte i arbeidslivet eller takke nei til arbeid. Det vedtatte statsbudsjettet gir ikke rom for å innvilge en eneste ny søknad om transport til og fra jobb eller utdanning – disse opplysningene ifølge Blindeforbundet.

For hver dag som går, blir flere funksjonshemmede

rammet. De faller ut av arbeidslivet eller mister muligheten til å ta en jobb de har blitt tilbydd. Regjeringen og Arbeiderpartiet har jo også et annet slagord, «Alle skal med». Dette gjelder tydeligvis ikke funksjonshemmede.

Hvorfor er det slik at funksjonshemmede ikke skal få muligheten til å leve av sitt eget arbeid?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:47:00]: Spørsmålet dreier seg om finansiering av arbeidsreiser. Jeg har lyst til å understreke at Regjeringen bruker store summer på finansiering av transportmidler for funksjonshemmede. Denne ordningen vi snakker om nå, er en prøveordning som ble innført i 2001, og som skal dekke opp et hull – for funksjonshemmede som ikke kan benytte seg av de ellers eksisterende ordningene man har. Man har i dag rundt 400 brukere i denne ordningen, og man bruker rundt 18 mill. kr. Men det er helt riktig som representanten sier, at etter jul har det vært rundt 30 personer som har fått avslag. Det betyr ikke at man har færre på reiser, men man har ikke kunnet ta inn nye brukere på grunn av den budsjettmessige situasjonen.

Det jeg har uttalt tidligere, er at vi skal se på denne ordningen. Den er til evaluering, og vi skal se på om den skal endres, om den skal gjøres mer permanent. Jeg vil komme tilbake til det i forbindelse med budsjettet.

Robert Eriksson (FrP) [10:47:58]: Svaret, at man har denne ordningen til vurdering, forundrer meg litt. Det er jo slik at vi nettopp er ferdig med en IA-avtale, der ett av delmålene er at flere funksjonshemmede skal komme seg ut i arbeid. Situasjonen i dag er at det finnes flere funksjonshemmede som ønsker å gå ut i arbeidslivet. En god del bedrifter, og Nav, har brukt penger for å tilrettelegge en del arbeidsplasser, men problemet er simpelthen at de funksjonshemmede ikke kommer seg til arbeidsplassen sin. De klarer ikke å komme seg dit fordi man ikke har satt av penger i statsbudsjettet.

Derfor blir mitt oppfølgingsspørsmål: Vil statsråden i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2010, eller senest i statsbudsjettet for 2011, sørge for mer penger til arbeids- og utdanningsreiser, slik at funksjonshemmede som står klare til å ta steget ut i arbeidslivet, får mulighet til å komme seg til arbeidsplassen sin?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:48:56]: Først vil jeg understreke at Regjeringen har mange tiltak for å få utføre ut i arbeid. Men akkurat når det gjelder denne ordningen, er det en del brukere som har fått avslag fordi det ikke har vært midler utover de midlene man hadde i fjor.

Jeg skal se på denne saken, og jeg kommer tilbake på alminnelig måte i forbindelse med budsjettet.

Presidenten: Det blir gitt anledning til tre oppfølgings-spørsmål – først Vigdis Giltun.

Vigdis Giltun (FrP) [10:49:26]: Mange ressurssterke mennesker står i dag utenfor arbeidslivet. God tilrettelegging på arbeidsplassen vil bidra til at flere med nedsatt funksjonsevne kan få muligheten til å komme i arbeid. Det

vil også bidra til at flere sykemeldte kan være på jobb. Dagens tilskuddsordning for tilrettelegging blir av arbeidsgivere oppfattet både som byråkratisk og som en dårlig ordning. Fremskrittspartiet foreslo i budsjettssammenheng å forbedre og utvide denne ordningen. Regjeringen, derimot, har kuttet i ordningen – gradvis, de siste årene. Og i forbindelse med IA-avtalen kom det heller ingen signaler fra Regjeringen om at man skulle forbedre eller styrke denne ordningen, selv om nettopp tilrettelegging er hovedbudskapet for et inkluderende arbeidsliv.

Spørsmålet mitt er da: Vil Regjeringen – eventuelt når vil Regjeringen – selv komme og bidra med en bedre tilretteleggingsordning slik at dette ikke blir oppfattet som en belastning for arbeidsgivere, men slik at flere kan delta i et inkluderende arbeidsliv, som er målsettingen?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:50:35]: Jeg tror vi alle kan være enige om at det å få flere funksjonshemmede ut i arbeid, er en viktig målsetting. Så tror jeg også vi kan være enige om at det er en utfordrende målsetting.

Jeg har lyst til å understreke at Regjeringen har en god politikk for å få dette til ved at vi har mange ulike tiltaksplasser. Så kan man godt mene at det kan være behov for ordninger utover dette, men vi har altså mange plasser.

Så har jeg lyst til å si at i budsjettet for 2009 har man disse Raskere tilbake-plassene – man har plasser som går over helsebudsjettet, og man har plasser som går over arbeidsministerens budsjett. Det er riktig at man har – som jeg har svart på i et tidligere spørsmål her – en budsjettmessig feil, som jeg har snakket med min forgjenger om, og som Stortinget er orientert om. Det er 320 mill. kr som det ikke ble budsjettet med i 2009-budsjettet, og jeg har sagt at jeg skal komme tilbake til i forbindelse med revidert budsjett.

Presidenten: Torbjørn Røe Isaksen – til oppfølgings-spørsmål.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [10:51:49]: Som svar på et annet spørsmål svarte statsråden nå til dels på mitt spørsmål.

Det er bra at man skal komme tilbake med beskjed om hva som skjer, med tanke på at det har vært en bråstopp i veldig mange attføringsbedrifter. Fra mitt hjemfylke, Telemark, har jeg fått beskjed om at man har varslet stopp om fire uker. Jeg har notert ned et tall her, på en liten lapp: 130 ved en bedrift i Vestfold må avslutte midt i et program, innen fire uker, fordi det ikke er penger. For dem holder det åpenbart ikke å måtte vente til et alternativt budsjett med å få beskjed. Så jeg kan ikke formulere mitt spørsmål bedre enn jeg fikk det i en e-post fra en av dem som holder til i denne bedriften i Vestfold: Kommer det mer penger?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:52:36]: Jeg ber om forståelse for at jeg ikke nå kan love mer penger i forbindelse med dette.

Det som har vært sagt fra Regjeringens side tidligere, er altså at vi har opprettholdt antall plasser på dette om-

rådet, men at det ved en feil ikke ble oppført 320 mill. kr, på bakgrunn av at man ikke hadde sett at disse pengene kom til utbetaling i 2010. Det har Stortinget vært underrettet om. Det vi har sagt, er at vi ønsker å signalisere til Nav at de skal opprettholde plassene på samme nivå, og så skal vi komme tilbake til dette i revidert budsjett.

Presidenten: Knut Arild Hareide – til oppfølgings-spørsmål.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:53:23]: Eg vil få ønske arbeidsministeren velkommen til spontanspørretimen, men eg hadde gjerne ønskt at det var ei anna sak ho måtte fronte her, for dette er jo ein ekskluderande politikk. Eg kan ikkje forstå at dette er ein politikk som Regjeringa kan vedkjenne seg. Dette er ei ordning som har fungert sidan 2001, blitt gradvis bygd opp – og ein snakkar då om ei prøveordning som no har fungert i snart ti år! Vi opplever altså at statsministeren, både i nyttårstalen og i utgreinga her 17. februar, snakkar om at han ønskjer fleire i arbeid – «Samarbeid for arbeid». Men det gjeld altså ikkje dei personane som treng stønad, anten for reise til arbeid eller til utdanning. Dette må jo vere i strid med det som statsministeren har sagt.

Kan statsråden no garantere at det vil komme meir pengar, slik at funksjonshemma slepp å stå i denne uverdige køen?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:54:28]: Jeg vil understreke at jeg ikke kan garantere dette nå, men at jeg vil se på saken. Jeg vil også understreke at det brukes masse penger på reiser for funksjonshemmede, men at dette er en særordning. Det har vært en veldig gradvis økning i behovet for den ordningen, så man har ikke hatt helt kontroll over hvordan det behovet vil være.

Vi ser at det behovet er økende, og det jeg kan garantere, er at vi skal se på dette og komme tilbake på alminnelig måte, først i revidert budsjett og så i et senere budsjett. Så ordningen er under evaluering.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [10:55:20]: Jeg har et spørsmål til arbeidsministeren.

Det har jo blitt undertegnet en ny IA-avtale, og å si at IA-avtalen har flust av nye tiltak vil nok være en overdrivelse. Det er også sånn at de viktigste grepene i IA-avtalen, som å gjøre noe med arbeidsgivers ansvar, har blitt utsatt på om ikke ubestemt tid, så i hvert fall dyttet inn i fremtiden. Så har Regjeringen bestemt seg for å bruke retorikken: Vi skal gjøre mer av det som fungerer. Det er et paradoks, for det er åpenbart at den IA-avtalen som gjelder nå, eller som gikk ut for kort tid siden, ikke har fungert. Når man ser på hovedintensjonen, nemlig å få ned sykefraværet, så har den ikke fungert. Én ting er å skrive under på en avtale, men å følge opp en avtale er noe ganske annet. IA-avtalen påfører staten viktige forpliktelser økonomisk, men også i forhold til hvordan tjenesteapparatet skal følge opp, konkret hvordan Nav skal følge opp. I innværende

IA-periode har Nav ikke vært i nærheten av å følge opp forpliktelsene sine i forhold til dialogmøter, dialogmøte 2. I den nye IA-avtalen har man dyttet på fristen for dem, og sagt at de skal avholdes tidligere, men man har fortsatt ikke forsikret seg om at Nav kan følge opp.

En annen del av den forrige IA-avtalen som man heller ikke fulgte opp, var at man fra Nav sin side hadde mulighet til å pålegge arbeidsgivere sanksjoner. Nav mangler oversikt over om dette virkemiddelet har blitt brukt, og dermed mangler også statsråden oversikt over om dette virkemiddelet har blitt brukt. Kan statsråden garantere at staten vil oppfylle og følge sine forpliktelser i den IA-avtalen som nå har blitt inngått?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:57:08]: Først vil jeg understreke at ja, sykefraværet er for høyt, og det er riktig som representanten sier, at avtalen som nå har gått ut, ikke har fungert slik vi har ønsket.

Så har jeg lyst til å understreke at i 2004 fikk man faktisk ned sykefraværet med 20 pst. Det er Frischsenteret som har vist til det. Dette skjedde innenfor de samme virkemidlene som man hadde, men med særlig bruk av gradert sykmelding. Så vi vet altså at hvis vi har – som representanten også helt riktig sier – fokus og jobber tett og gjør en ordentlig, konkret oppfølgingsjobb hele tiden, så virker dette. Det er derfor Regjeringen sier at vi nå gjør mer av det som virker. Vi gjør en rekke av andre ting, men det omfattes ikke av dette spørsmålet.

Det er helt riktig at noe av det vi gjør, er å være opp-tatt av å starte ting tidlig, for vi vet at det å komme tidlig i gang, gjør at vi får folk raskest tilbake til arbeid. En av de tingene er å få dialogmøtene flyttet fram i tid. Det er det ene. Det andre er at arbeidslivssentrene må fungere bedre. Det er helt riktig at det er en ny utfordring for Nav. Det har nettopp vært veldig viktig for meg hele tiden å ha gode sjekkpunkter i forhold til Nav, for å være sikker på at Nav er i stand til å gjøre den jobben, og at jeg ikke har underskrevet på en avtale som jeg ikke vet at staten kan følge opp. Så jeg kan berolige representanten med at det er jeg veldig opptatt av, og det vil jeg følge opp veldig tett.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [10:58:29]: 2004 husker jeg godt. Da var det også en annen regjering, som gjorde noe med IA-avtalen. Da gikk sykefraværet ned, det stemmer. Og så gikk det opp igjen etterpå, så totalt for IA-perioden ble jo ikke målsettingen oppnådd om at sykefraværet totalt skulle gå ned.

Jeg synes heller ikke statsråden svarer på spørsmålet, for nøkkelen her er jo å se på: Hva er annerledes med Nav i dag, sammenlignet med i den IA-perioden vi nå har gått ut av? Hva er det etter statsrådets mening som gjør at Nav i dag er i stand til å oppfylle de forpliktelsene som de på ingen måte klarte å oppfylle i forrige periode? Det eneste jeg klarer å se som er markant annerledes, er at man har en Nav-direktør som har fått lønnsøkning. Det er bra, men jeg antar at statsråden også har andre tanker om hva Nav skal gjøre annerledes nå, for å kunne oppfylle statens forpliktelser i det treparts-samarbeidet som IA-avtalen er.

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [10:59:21]: Jeg vil understreke at jeg ikke deler beskrivelsen av at Nav overhodet ikke har fulgt opp IA-avtalen. Nav har fulgt opp 70 pst. av de dialogsamtalene de skal gjøre, og veldig mange av arbeidslivssentrene fungerer veldig bra og får veldig gode skussmål på undersøkelser, også fra arbeidsgiversiden. Men det er helt riktig: Vi må ha enda mer fokus på dette, og derfor har jeg en tett oppfølging av Nav her.

Når det gjelder hva som er annerledes med Nav, har jeg lyst til å si: Nav har vært igjennom en organisasjonsreform, og man har etablert 420 nye kontorer. Man har vært i en enorm omveltning. Nå begynner den delen av reformen å komme på plass, og nettopp derfor har jeg også grunnlag for å tro at man nå har muligheter, og skal ha mer fokus på å følge opp den delen som IA-avtalen omhandler.

Presidenten: Det blir gitt anledning til tre oppfølgings-spørsmål – først Per-Kristian Foss.

Per-Kristian Foss (H) [11:00:16]: Jeg vil bare opplyse statsråden om at Stortinget har slått fast det hun ikke har forstått: Nav fungerer ikke. Statsråden sier at hun nå ikke vil garantere at det fungerer, men at hun vil følge det opp nærmere, eller som i siste svar, ha fokus på. Men det blir ikke noe bedre Nav av at statsråden har fokus på det. Det forutsetter jeg at statsråden har hatt hele tiden – men Nav har ikke fungert. Da statsråden kom i Stortinget som fersk statsråd 15. januar i en høring, lovt hun å komme tilbake til Stortinget med reformforslag for Nav i vårsesjonen. Etter at statsråden hadde tenkt seg om i et par uker, kom hun tilbake til Stortinget og sa at det blir ikke før til høsten, altså i budsjettet. Hun skal altså bruke ni måneder av året på å reformere Nav, på tross av at representantene for hennes eget parti i salen fastslo at man vet hva som ikke fungerer, og man trenger ingen utredning. Hvorfor har statsråden en slik byråkratisk tilnærming til et problem som er akutt, og akutt for de svakeste i samfunnet?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [11:01:23]: Det jeg har sagt klart på forespørsel også tidligere, er at vi ikke må handle overilt i dette tilfellet. Vi vet at vi har etablert et system som har – får jeg tilbakemeldinger om – mangler og svakheter. Jeg har satt ned et ekspertutvalg som skal vurdere dette spørsmålet, og som – i forbindelse med RNB – skal komme fram til en beskrivelse av hvordan den faktiske situasjonen er. Så skal de, før sommeren, komme fram til anbefalinger om hvordan de vil gjøre dette. Jeg tror noe annet – som å trekke noen forhastede slutninger – vil være veldig feil. Det galeste man kan gjøre med Nav i den prosessen Nav nå er i, er å sette i gang mange ting som man ikke vet hvordan fungerer i forkant.

Så har jeg lyst til å si at jeg ikke har sagt at jeg bare tror og håper at Nav vil fungere bedre. Jeg tror det er viktig å være klar over at veldig mange i forbindelse med den IA-avtalen vi hadde, ikke gjorde hva de skulle. Verken arbeidssiden, arbeidstakersiden eller Nav hadde nok fokus. Nå skal vi ha det fokuset, og derfor har jeg og Regjeringen også tro på at vi kommer til å lykkes bedre med den avtalen.

Presidenten: Robert Eriksson – til oppfølgings-spørsmål.

Robert Eriksson (FrP) [11:02:30]: La meg bare først understreke i forhold til forrige spørsmål at jeg tror statsråden blandet det med tilrettelegging på arbeidsplassen og tiltaksplasser. Det er to vidt forskjellige virkemidler.

Så til denne saken. Bare for å understreke nok en gang det som både står i IA-avtalen, og som statsministeren sa på pressekonferansen, nemlig at man skal gjøre mer av det som virker, noe som også hovedspørre var inne på. Nav har i så henseende en nøkkelrolle. Vi vet at Nav ikke har klart å utføre den nøkkelrollen på en god måte til dags dato. Det må bety av Nav skal gjøre mer av det man fram til i dag ikke har klart å gjøre noe av, og gjøre det på et tidligere tidspunkt. Det blir – i alle fall etter mitt hode – enda mer kaos, enda mer problemer.

Da blir min utfordring til statsråden: Hvilke konkrete grep er det statsråden nå vil gjøre overfor Nav, sånn at Nav kan gjøre disse oppgavene i henhold til IA-avtalen på en god og grei måte og få noe som ikke har fungert fram til dags dato, til å fungere?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [11:03:30]: Jeg vil igjen understreke at det faktisk fra brukerne av arbeidslivssentrene og fra arbeidsgiversiden ikke er et så svartmalt bilde av Navs oppfølging i forhold til IA-avtalen. Både når det gjelder arbeidslivssentrene, er det veldig mange arbeidsgivere som er fornøyd, selv om de kunne ønske seg bedre oppfølging, og når det gjelder dialogsamtalene, vet vi altså at i 70 pst. av tilfellene gjennomføres de i tråd med intensjonene.

Så vil jeg bare understreke at det vi gjør med Nav nå, er at jeg skal gå gjennom styringsdokumentene, ha fokus på den avtalen og hva den avtalen krever av Nav. Så skal jeg styre, gjennom de instrumentene jeg har, for å sørge for at Nav gjør den jobben Nav skal gjøre. Jeg vil igjen understreke at denne avtalen har en innfasing. Det er ikke slik at fra 1. mai skal alle ting være på plass. Her er det en prosess, nettopp for å sørge for at tingene innfases på en god måte.

Presidenten: Kjell Ingolf Ropstad – til oppfølgings-spørsmål.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [11:04:32]: I løpet av debatten her trur eg statsråden ca. ti–tolv gonger har sagt at ho skal ha fokus. Fokus er bra, men me må ha tiltak, og me må vite at tiltaka funkar. Derfor var noko av det første Kristeleg Folkeparti gjorde då me såg den nye IA-avtalen, å setje oss ned og spørje: Er desse tiltaka gode nok? Eg må seie eg var litt usikker. Derfor fann eg ut at me sender eit brev til statsråden for å finne ut kva for berekningar som er blitt gjorde for dei tiltaka som er foreslåtte. I går fekk eg svar frå statsråden, og det takkar eg for. Men i det svaret seier statsråden klart at det ikkje er blitt gjort berekningar for tiltaka. Det må eg seie at undrar meg litt, det er nesten så eg ikkje heilt greier å tru på at statsråden og Regjeringa ikkje har berekningar for dei ulike tiltaka.

Derfor blir mitt enkle spørsmål: Stemmer det at statsråden og Regjeringa ikkje har gjort berekningar for om tiltaka vil få ned sykefraværet og kostnadene, eller har statsråden feilinformert Stortinget her?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [11:05:32]: Kostnadene og tiltakene går på to sider. For det første går det på i hvor stor grad man tror man får ned sykefraværet med avtalen. Som jeg har sagt tidligere her i dag, vet vi at i 2004–2005 fikk vi ned sykefraværet med 20 pst. Vi legger da inn at hvis vi oppnår det som er målsettingen – jeg understreker at det er målsettingen – vil man også få besparelser i tråd med det.

Det er så riktig som representanten sier, at det også ligger kostnader for det offentlige gjennom at vi flytter fram dialogmøtene, og også ved at vi viderefører IA-midlene i en ny avtale. Det foreligger beregninger. Men som jeg sa nettopp: Vi har en innfasing på dette, sånn at vi har på en måte ikke helt ekstraordinære tall. Jeg tror jeg får anledning i budsjettet til å komme tilbake til de tallene, hvordan dette vil være.

Presidenten: Dermed er den muntlige spørretimen er omme, og vi går over til den ordinære spørretimen.

Ordinær spørretime

Presidenten: Det blir en del endringer i den oppsatte spørsmålslisten, og presidenten viser i den sammenheng til den oversikt som er omdelt på representantenes plasser i salen.

Endringene var som følger:

Spørsmål 2, fra representanten Bjørn Lødemel til nærings- og handelsministeren, er overført til samferdselsministeren som rette vedkommende. Spørsmålet er imidlertid trukket tilbake.

Spørsmål 3, fra representanten Bård Hoksrud til samferdselsministeren, bortfaller, da spøreren ikke er til stede.

Spørsmål 4, fra representanten Lars Bjarne Tvette til samferdselsministeren, vil bli tatt opp av representanten Linda C. Hofstad Helleland.

Spørsmål 11, fra representanten Ketil Solvik-Olsen til olje- og energiministerens, blir etter anmodning fra statsråden flyttet og besvart før spørsmål 6.

Spørsmål 15, fra representanten Sylvi Graham til arbeidsministeren, vil bli tatt opp av representanten Erna Solberg.

Spørsmål 1

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:06:57]: Jeg har et spørsmål til forsvarsministeren:

«330-skvadronen, som er hovedelementet i redningshelikoptertjenesten, har helikoptre som er svært gamle. Dette gir flere utfordringer, men en av hovedutfordringene

er utvilsomt relatert til vedlikehold. Samtidig er det avgjørende at maskinene er operative slik at de oppdrag som gis, kan løses på en god og forsvarlig måte.

Hva er og blir den største utfordringen med hensyn til vedlikehold i årene som kommer før nye maskiner har erstattet dagens helikopterpark?»

Statsråd Grete Faremo [11:07:29]: Justisdepartementet er fag- og budsjettansvarlig for redningstjenesten, mens Luftforsvaret er operatør. Vedlikeholdet av norske Sea King redningshelikoptre gjennomføres av Forsvarets logistikkorganisasjon.

De norske Sea King redningshelikoptrene er av de Sea King i verden som har fløyet mest. Det er likevel viktig å understreke at helikoptrene holder en meget god vedlikeholdsstandard. Det er i de senere årene gjennomført totalattersyn på samtlige 12 Sea King-helikoptre. Forsvaret er nå i gang med en ny runde med omfattende ettersyn. Forsvaret utreder også hvilke andre tiltak som eventuelt bør gjennomføres for å sikre en god og forsvarlig drift av Sea King fram til nye redningshelikoptre er på plass.

Hovedutfordringen med hensyn til teknisk vedlikehold av våre helikoptre er knyttet til tilgang på reservedeler og komponenter. Ettersom antallet operatører av Sea King på verdensbasis går ned, reduseres produksjonen av reservedeler. Framtidig tilgang på reservedeler vil derfor kunne bli en utfordring. Justisdepartementet jobber sammen med Forsvarets logistikkorganisasjon for å håndtere disse utfordringene fram mot leveranse av nye redningshelikoptre.

Denne utviklingen forsterkes ytterligere av at Storbritannia, som dagens største bruker av helikoptertypen, nylig har besluttet å fase ut sin Sea King redningshelikopterflåte. Dette skal skje innen mars 2016, med oppstart allerede i 2012. En slik utvikling kan på sikt få konsekvenser for driften av de norske Sea King. Forsvarets logistikkorganisasjon er i ferd med å etablere en dialog med militære myndigheter i Storbritannia for å kartlegge konsekvenser, men også for å se på hvilke muligheter dette kan gi oss.

De norske redningshelikoptrene holder en høy teknisk standard til tross for sin alder. Mannskap og teknisk personell gjør hver dag en svært solid innsats for å holde helikoptrene operative. Så lenge reservedeler kan anskaffes, er jeg trygg på at redningshelikoptertjenesten kan utføre sine oppgaver på en svært tilfredsstillende og forsvarlig måte.

Øyvind Korsberg hadde her overtatt presidentplassen.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:09:46]: Jeg takker statsråden for svaret, som jeg synes er positivt på mange måter, selv om det ligger noen bekymringselementer i dette. Vi kan være enige om én ting: Norge har utvilsomt en av verdens beste redningstjenester. Jeg ønsker å gi all mulig honnør til 330-skvadronen og alle andre som gjør en innsats for å hjelpe folk som trenger hjelp. Samtidig har jeg de samme bekymringene som statsråden har: Hva skjer nå når engelskmennene har bestemt seg for å fase ut sine Sea King og ta inn nye? Ikke minst gjelder det foku-

set på reservedeler. Jeg håper ikke at Regjeringens hovedfokus eventuelt blir å overta de maskinene som utfases i England, men at vi kan være mer framtidsrettet i tråd med det vedtaket Stortinget gjorde i denne salen 16. mai 2002.

Mitt spørsmål til statsråden blir: Mener statsråden, selv med det vedlikeholdet vi nå har, at dagens Sea King-flåte er på et nivå som har samme kvaliteter som det man f.eks. har i sivil sektor når det gjelder transport ut til oljeinstallasjoner og andre? De har helt nytt utstyr, man har nye maskiner, og man har sågar private operatører.

Statsråd Grete Faremo [11:10:53]: Jeg må jo ærlig medgi at jeg i denne saken har vært opptatt av å gi et bilde av vedlikeholdsstandarden for Sea King-helikoptrene. Vi er i en situasjon hvor vi mener at vedlikeholdsstandarden er meget god, og at vi fra vår side skal være i stand til å holde en høy standard på vedlikehold framover.

Så skal jeg være forsiktig med å begi meg inn i sammenliknende øvelser med andre. Jeg har ikke den faktiske bakgrunnen og informasjonen som trengs for å kunne gjøre det.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:11:35]: At vedlikeholdet er bra, forutsetter jeg. Men det er vel også et faktum at når maskinene er så gamle som de er, blir de stående mye på bakken. Man må plukke deler fra andre maskiner for i det hele tatt å greie å være operativ. Det viser, etter mitt skjønn, en gjennomgående sårbarhet i dagens Sea King-flåte. Jeg tror ikke jeg husker feil, men da jeg leste budsjettproposisjonen, sier man der noe om vedlikeholdskostnadene som er i ferd med å bli forholdsvis store. Jeg tror man kan bruke samme begrep uten å være støtende mot noen som helst her. Hvis man ser det i lys av nyanskaffelser, håper jeg at statsråden sammen med justisministeren i samlet front mot – eller kanskje sammen med – finansministeren har et veldig aktivt blikk mot nyanskaffelsene, som forhåpentligvis vil redusere det store fokuset som vi nå har på vedlikeholdssiden.

Det siste jeg kunne tenke meg å spørre statsråden om, er om hun kan forsikre meg om at fokuset mot nyanskaffelser fortsatt er like stort, og at man ikke har et ensidig fokus på reservedeler, for det blir for defensivt.

Statsråd Grete Faremo [11:12:37]: Vi har et godt samarbeid med Justis- og politidepartementet, og det vil kanskje være riktig adressert å spørre justisministeren om det som spøreren her tok opp. La meg bare understreke at ansvaret for anskaffelsen av nye redningshelikoptre i sin helhet ligger under Justisdepartementet, men vi støtter opp med faglig kompetanse også i denne prosessen og er selvsagt også beredt på å gjøre det i fremtiden.

Spørsmål 2

Fra representanten Bjørn Lødemel til nærings- og handelsministeren:

«Viser til tidlegare brev angående gjenoppretting av of-fentlege ferjeruter på Fjærlandsfjorden og Nærøyfjorden

som del av dei nasjonale turistvegane. Brevet vart over-sendt til samferdsleministeren som gav eit svar ut frå eit samferdslesynspunkt. Det var ikkje hensikta med brevet.

Kva tiltak vil statsråden sette i verk for å nytte dei nasjonale turistvegane som eit viktig verkemiddel for å skape næringsutvikling både lokalt og nasjonalt, og kva vil statsråden gjere for at desse viktige tiltaka i Sogn kan realiserast?»

Presidenten: Dette spørsmålet er overført til samferdselsministeren som rette vedkommende. Spørsmålet er imidlertid trukket tilbake.

Spørsmål 3

Fra representanten Bård Hoksrud til samferdselsministeren:

«I Statens vegvesens nye handlingsprogram for 2010–2013 er ikke krysset på E18 gjennom Bamble prioritert.

Betyr dette at statsråden vil nedprioritere trafikksikkerhetstiltak på gamle E18 selv om det vil ta mange år før ny vei er på plass?»

Presidenten: Dette spørsmålet bortfaller.

Spørsmål 4

Presidenten: Dette spørsmålet, fra representanten Lars Bjarne Tvette til samferdselsministeren, vil bli tatt opp av representanten Linda C. Hofstad Helleland.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:13:48]: «Stortinget vedtok i fjor den store Trondheimspakken bestående av et omfattende veisystem og satsing på forskjellige kollektiv- og miljøtiltak. Strekningen E6 fra Tonstad til Jaktøyen i Melhus er planlagt ferdigstilt først i 2024. Like fullt må bilister begynne å betale bompenger i vår, 14 år før veien er planlagt ferdig. Trondheims nabokommuner i sør har protestert på bompengereordningen.

Vil statsråden sørge for en raskere ferdigstilling av denne veistrekningen, f.eks. ved hjelp av OPS?»

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa: Miljøpakken for transport i Trondheim inneholdt ei rekkje tiltak som m.a. har som mål å redusere CO₂-utsleppa med 20 pst. innan 2018, auka delen som reiser med miljøvennleg transport – gang-, sykkel- og kollektivtransport – og redusere reisene med privatbil.

For å nå desse måla blir det satsa på ei rekkje ulike tiltak. Det er prioritert å vidareføra utbygginga av eit hovudvegnett som m.a. skal avlasta biltrafikken rundt dei sentrale byområda. I dette vegnettet inngår utbygging av E6 Sluppen–Stavne, som òg inkluderer bygging av ny

Sluppen bru. I tillegg er det lagt opp til utbygging av E6 Jaktøyen–Tonstad.

I St.prp. nr. 85 for 2008–2009 vart trinn 1 av miljøpakken lagt fram. Innkrevjingsopplegget, med plassering av bomstasjonar, går fram av denne proposisjonen. Det er vidare vist til at det skal gjennomførast ei KVU, altså ei konseptvalutgreiing, og KS1, kvalitetssikring trinn 1, før trinn 2 blir lagt fram for Stortinget. Trinn 2 vil innehalda ein heilskapleg plan og endelege prioriteringar av prosjekt og tiltak i miljøpakken. Samferdselsdepartementet har difor ikkje på noverande tidspunkt teke standpunkt til når E6 frå Tonstad til Jaktøyen skal vera ferdig.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:16:21]: Trondheims omkringliggende kommuner, spesielt distriktskommuner sør for Trondheim, er som sagt veldig bekymret for hva det vil bety for deres innbyggere, selvfølgelig. De opplever det som svært urettferdig at de i vår skal begynne å betale på en vei som ikke står ferdig før om 14 år. Er statsråden bekymret for innbyggerne i disse kommunene, for hvordan de oppfatter dette, at de – som jeg har forståelse for – oppfatter det som en urettferdig løsning? Deler statsråden den bekymringen at vi skal ha det slik at når man begynner å betale på noe, så får man ikke varen levert?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:17:20]: Lat meg streka under at eg har forståing for utolmodet når det gjeld å få ferdigstilt dei prosjekta som ligg i ein pakke. Utolmodet går jo fram av Hofstad Hellelands spørsmål.

Så har eg òg merka meg dei debattane som no går i kommunane rundt Trondheim. Det er ikkje fordi bompengestasjonane er plasserte annleis enn det som gjekk fram av proposisjonen, men fordi dei ser at det tek så lang tid før dei sjølve opplever å få noko igjen, bokstaveleg talt, for pengane. Eg kan opplysa at dei kommunane det gjeld, er inviterte til eit møte i Samferdselsdepartementet komande måndag.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:18:28]: Jeg er veldig glad for at statsråden tar disse kommunenes bekymring på alvor – det setter jeg stor pris på – og også inviterer dem til møte. Det er bra.

I går ble det dessverre brudd i forhandlingene i Trondheim om miljøpakken. De konkrete tiltakene som der ble diskutert, ble det dessverre ikke enighet om. Det er synd. Men når det er sagt: Allerede i NTPs første virkeår opplever vi en underfinansiering på 2,3 milliarder kr. Nå kom også signaler om at NTP ikke blir oppfylt. Kan statsråden bekrefte at dette ikke vil ramme Trondheims transport- og miljøpakke?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:19:16]: Fyrst når det gjeld Nasjonal transportplan, er det min ambisjon å gjera det eg kan for at han blir oppfylt til punkt og prikke ut frå det som Regjeringa la fram i vår.

Eg følgjer debatten i Trondheim med stor interesse, for eg meiner mykje av det som dei der drøftar, vil ha overføringsverdi til andre byområde. Dei var tidleg ute

med restriktive tiltak for biltrafikken. Vi frå Samferdselsdepartementet har inngått ein fireårig avtale om påskjøningsmidlar til Trondheim, nettopp for å løna kommunar som sørgjer for eit betre miljø og restriktive tiltak når det gjeld biltrafikken. Det handlar om både helse, miljø og framkomst.

Til det konkrete spørsmålet: Kommunane får altså moglegheit til å utdjupa sitt syn på måndag.

Spørsmål 5

Arne Sortevik (FrP) [11:20:39]: «Regjeringen jager bilistene. Stadig mer av statens veibygging betales ikke av staten, men av bilistene gjennom bompenger og bomringer. Bompengene brukes nå også til andre ting enn veibygging. Det arbeides iherdig fra regjeringen for å innføre trafikkbegrensning gjennom bruk av rushtidsavgift – altså ytterligere ekstra transportskatt betalt av bilistene. Årlige inntekter fra bompenger øker kraftig.

Hvilke systemer har staten for å holde god oversikt over innbetaling og bruk, og hva gjøres for å redusere administrasjonskostnader?»

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:21:21]: Lat meg fyrst streka under at det einskilde bompengeprojektet er lokalt initiert, anten for å forsera eit prosjekt eller for i det heile å få det realisert. Alle nye bompengeprojekt blir lagde fram for Stortinget. Gjennom førebuinga av ein bompengeproposisjon i Statens vegvesen og seinare i Samferdselsdepartementet blir bompengeprogget og finansieringsføresetnader kvalitetssikra. Etter behandlinga i Stortinget blir det inngått ein bompengeavtale mellom Vegdirektoratet på vegner av staten og bompengeselskapet. Avtalen inneheld ei rekkje standardvilkår for innkrevjing, forvaltning og bruk av bompengar.

Statens vegvesen har hovudansvaret for val, innkjøp og etablering av innkrevjingssystem, og Statens vegvesen eig systemet. Statens vegvesen følgjer opp den tekniske sida av bompengeinnkrevjinga, der transaksjons- og administrasjonssystema for bompengebetaling med AutoPASS inngår. Overgang til eitt felles sentralsystem pågår.

Bompengeselskapa leverer årsmelding med rekneskap som er revidert av revisor. Statens vegvesen går kvart år gjennom alle bompengeselskapa sine rekneskap og kjem med eventuelle merknader. Ved behov kan Statens vegvesen gå tyngre inn. Bompengeselskapa si verksemd høyrer inn under Riksrevisjonen sitt ansvarsområde.

Statens vegvesen og bompengeselskapa arbeider kontinuerleg med sikte på å redusera administrasjonskostnadene. Automatisering av bomstasjonane er eit tiltak som m.a. skal redusera desse kostnadene. Eg viser òg til at Statens vegvesen, saman med nokre av fylkeskommunane, no greier ut forholdet rundt regionale bompengeselskap. Tanken er at slike større selskap kan profesjonalisera drifta og utnytta stordriftsfordelar. Per i dag er ingen konklusjonar trekte.

Gjennom dei årlege budsjettproposisjonane blir Stortinget orientert om uttak av bompengar til riksveginves-

teringar. Gjennom budsjettproposisjonen for 2010 vart Stortinget orientert om uttak til investeringar på det nye riksvegnettet etter gjennomføring av forvaltningsreforma. På side 189 i budsjettproposisjonen går det fram at Samferdselsdepartementet vil koma tilbake til opplegg for styring og oppfølging av bompengeprojekt på fylkesvegnettet og kommunale vegnett.

Arne Sortevik (FrP) [11:23:49]: Takk for svaret.

«Lokalt initiert» er jo en annen måte å omtale politisk utpressing på. Men jeg føler meg nok dessverre ikke beroliget med hensyn til om oversikten er god. Jeg har på spørsmål om hva bilistene i de fire største byene i Norge har betalt de siste 20 årene, både brutto og netto, om hva pengene er brukt til – pengene som etterspørres, er altså så mye som 36 milliarder kr i perioden 1989–2009 – fått som svar at de opplysninger som etterspørres, er relativt omfattende, at det er et ressurskrevende arbeid, og at det er forbundet med en del problemer å skaffe frem oversikten. Det viser jo ikke akkurat frem et bilde av at Samferdselsdepartementet har en god og samlet oversikt over det omfattende bidraget som bilistenes bompenger utgjør, knyttet til veibygging i Norge.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:24:55]: Eg har gjort greie for korleis situasjonen er i dag, kor nitid eit bompengeprojekt faktisk blir følgt, frå den lokale initieringa over til Statens vegvesen og så til Samferdselsdepartementet. Eg har orientert om det samarbeidet som er med bompengeselskap, og den revisjonen som går føre seg.

Det eg ikkje har sagt noko om, er oversikta over alle dei vegprosjekta som faktisk står der på grunn av – skal vi kalla det – denne felles dugnaden, statlege midlar i nokre tilfelle, i kombinasjon med lokale, av og til 100 pst. lokale midlar, som altså resulterer i konkrete prosjekt.

Arne Sortevik (FrP) [11:26:02]: Jeg spør altså igjen om staten har en god, samlet oversikt over det bilistene gjennom en rekke ulike bompengprosjekter betaler inn. Jeg minner om at de betaler inn et nettobidrag, og de betaler inn omfattende beløp i rentekostnader og omfattende beløp i innkrevingskostnader, som riktig nok Statens vegvesen fører et tilsyn med. Det er altså en tilsynsordning for alle bompengeselskapene.

Vi har flere ganger tidligere under den forrige samferdselsministeren hatt drøftelser om dette i Stortinget. Poenget er bl.a. at det mangler sanksjonsmuligheter. Når vi i flere år har sett at det er til dels kraftige anmerkinger fra Statens vegvesen til måten bompengeselskapene forvalter midlene på, så har svaret altså vært at man har få sanksjonsmidler, og det er egentlig lite man kan gjøre.

Min bekymring og mitt spørsmål er om staten tar vare på bilistenes penger på en god måte, i alle fall på samme måte som staten passer på sine egne penger, og om det finnes en samlet oversikt som forteller bilistene hva pengene deres samlet sett er brukt til.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:27:27]: Svaret på spørsmålet er ja. Midlane som bilistane betaler inn,

blir sikra og viser seg igjen i konkrete prosjekt som blir realiserte.

Det er slik at det er eit kontinuerleg fokus på administrasjonskostnadene, på å få dei ned, nettopp for å få på plass fleire vegar og bruer for midlane. Sortevik lét det her skina igjennom at Samferdselsdepartementet truleg ikkje i det heile har oversikt, sidan vi her har svart at det er eit ressurskrevjande arbeid å skaffa oversikt over kor kvar krone har gått. Det skal eg ta med meg tilbake. Eg kjenner meg heilt sikker på at midlane har gått til veg, men eg skal sjå om eg kan gje eit meir tilfredsstillande svar.

Presidenten: Da går vi til spørsmål 11.

Spørsmål 11

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:28:48]: «Miljøverndepartementet har ferdigstilt en søknad om UNESCOs verdensarvstatus for Lofoten. Dette frykter mange signaliserer at Miljøverndepartementet allerede har konkludert i standpunkt rundt forvaltningsplanen, og at man derfor ikke får en ryddig, faktabasert behandling av planen.

På hvilken måte har Olje- og energidepartementet vært delaktig i utarbeidelsen av UNESCO-søknaden, og hvilket rom for petroleumsvirksomhet vil det være dersom Lofoten blir definert som verdensarvområde?»

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:29:20]: Innledningsvis ønsker jeg å understreke at søknaden om verdensarvstatus for Lofoten ikke er ferdigstilt. Arbeidet med nominasjonen ble stanset opp i høst etter ønske fra Lofotrådet. Det som foreligger nå, er en sammenfatning av de utredningene som var gjennomført på det tidspunktet arbeidet med søknaden ble stilt i bero.

Lofoten ble i 2002 ført opp på Norges tentative liste til UNESCOs verdensarvkonvensjon. Dette gjorde Norge i egenskap av statspart og i henhold til de forpliktelser som følger av konvensjonen.

Det er Miljøverndepartementet som er Regjeringas ansvarlige departement for Norges gjennomføring av UNESCOs konvensjon for vern av verdens kultur- og naturarv, og som ledd i det har det vært ansvarlig for arbeidet med utkast til søknad om oppføring av Lofoten på UNESCOs liste over verdens kultur- og naturarv. Arbeidet med nominasjonen er en oppfølging av at Lofoten er meldt inn til UNESCO på Norges tentative liste til Verdensarvkonvensjonen, og ble startet opp etter initiativ fra de berørte kommunene. Arbeidet har vært ledet og koordinert av Miljøverndepartementets underliggende etat Direktoratet for naturforvaltning.

Dersom det er aktuelt å ferdigstille og å gå videre med en søknad, vil øvrige departementer, herunder Olje- og energidepartementet, konsulteres og saken behandles av Regjeringa før en eventuell søknad fremmes. Miljø- og utviklingsministeren har varslet at eventuell innsendelse av en søknad uansett skal avvente en oppdatert forvaltningsplan for Barentshavet og Lofoten og en ny lokalpolitisk forankring.

Et oppdatert kunnskapsgrunnlag for forvaltningsplanen for Barentshavet–Lofoten skal framlegges denne våren. Dette kunnskapsgrunnlaget vil være gjenstand for en grundig høring. En høringskonferanse vil bli gjennomført i juni. Jeg ønsker av naturlige årsaker ikke å foregripe oppdateringa av forvaltningsplanen og arbeidet videre for øvrig.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:31:15]: Jeg skal respektere at det er en prosess på forvaltningsplanen, selv om en kan være kritisk til måten akkurat det også har skjedd på.

Hvis miljøvernminister Solheim skulle få viljen sin og få sendt denne søknaden, som vi vet han i valgkampen kunngjorde ville være en effektiv stopper for oljevirksomhet i området, ville en sånn søknad også fort kunne bli en effektiv stopper for alt som heter industri- og næringsaktivitet, inkludert fiskeri, ut fra de premissene som Solheim selv har lagt til grunn. Men la det ligge.

Hva er statsrådets vurdering av mulighetene for framtidig olje- og gassvirksomhet i et område med UNESCOs verdensarvstatus?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:31:55]: Jeg tror representanten Solvik-Olsen har en viss forståelse for at jeg ikke ønsker å gå inn i og diskutere ulike scenarier omkring dette all den tid både den konkrete saken som representanten tar opp knyttet til verdensarvstatus, og ikke minst selve forvaltningsplanarbeidet ligger til behandling og er i prosess. Det vil være å forskuttere en prosess som går, og det ønsker jeg ikke å gjøre.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:32:25]: La meg da prøve en annen angrepsvinkel.

BP har i Sør-England et stort oljeproduksjonsområde med diverse installasjoner i et område som er vernet, og som har delvis UNESCOs verdensarvstatus. Der har de fått integrert dette veldig godt i landområdene. De har også hentet ut olje og gass fra felt under sjøen opptil 11 km fra landanleggene. Dette er veldig interessant i forhold til den problemstillingen vi vet vil være temaet i Lofoten angående miljøspørsmål både på land og ikke minst til havs.

Kan statsråden løfte fram BPs anlegg i Sør-England som et godt eksempel på samarbeid mellom oljeselskap, lokale aktører og miljøbevegelse for å vise at det er mulig å få til miljøvennlige oljeutbygginger også i områder der det er stor debatt rundt miljøspørsmålene?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:33:32]: Det er helt riktig som representanten sier, at det er gode eksempler i utlandet på endringer i måten å drive olje- og gassvirksomheten på som bidrar til at en også håndterer miljøspørsmål på en bedre måte enn man gjorde før. Men vi trenger ikke engang å gå utenfor norsk sokkel for å finne eksempler på det samme. Måten vi driver olje- og gassvirksomheten på i Norge nå, er en helt annen enn hva den var for 30 og snart 40 år siden. Vi har heldigvis kommet videre på det. Undervannsløsninger er, som representanten viser til, et veldig godt eksempel på det, og jeg er helt sikker på at

det vi ser av løsninger og muligheter i dag, også er på et helt annet nivå enn hva vi kommer til å se om 10 år, 20 år og også etter den tid. Den teknologiske utviklinga er formidabel på området, og det kommer til å gi muligheter framover. Men når det gjelder den konkrete koblinga opp til denne saken, får vi ta ting i tur og orden.

Presidenten: Da går Stortinget tilbake til spørsmål 6.

Spørsmål 6

Vigdis Giltun (FrP) [11:34:43]: «Helsepersonell har en ansvarsfull oppgave der det er nødvendig å være skjerpet, bevisst og edruelig til enhver tid slik at pasientenes interesser, helse og sikkerhet ivaretas på best mulig måte. I mitt skriftlige spørsmål nr. 971, datert 21. april 2008, og i mitt påfølgende brev til statsråden 19. desember 2008 samt i nytt skriftlig spørsmål nr. 1 550, datert 7. september 2009, tok jeg opp problemet i forhold til at det mangler nødvendig forskrift om prøvetaking for å avdekke misbruk.

Hvordan vil statsråden sørge for at forskriften kommer som lovet?»

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:35:26]: Jeg har forståelse for at representanten Giltun følger opp sine tidligere henvendelser.

Som representanten viser til, har tidligere helseministre ved tre anledninger svart at mitt departement vil følge opp denne saken, og at vi arbeider på et høringsnotat med forslag til forskrift. I det siste brevet svares det at et forslag til forskrift vil bli sendt på høring i nær fremtid.

Slik hjemmelen for å gi forskrift er utformet, har departementet adgang til å gi forskrift om forbud mot inntak av rusmidler før tjenestetiden begynner, samt å kunne pålegge helsepersonell å avgi utåndingsprøve, blodprøve eller liknende prøver ved mistanke om misbruk av rusmidler. Under arbeidet med å utforme forskriften er det blitt klart at denne hjemmelen er noe begrenset. Det har derfor vært behov for å vurdere om det også skal foreslås en lovendring, slik at hjemmelen ivaretar det vi mener forskriften skal inneholde. Dette arbeidet har tatt lengre tid enn antatt.

Jeg vil sørge for at et forslag til forskrift om plikt-messig avhold blir sendt på høring før sommeren. Jeg tar sikte på at også et forslag til lovendring vil bli sendt på høring samtidig, slik at forskriftshjemmelen gir departementet adgang til å gi en mer omfattende forskrift enn det hjemmelen gjør i dag.

Vigdis Giltun (FrP) [11:36:53]: Jeg takker for svaret. Jeg synes det var veldig hyggelig å høre at det jobbes seriøst med denne saken, og at man også arbeider med å få laget en forskrift og eventuelt en lov som fungerer etter intensjonen.

Det er et alvorlig problem at mange er ruset i arbeidstiden, noe som får følger selvfølgelig for pasientene, men det har også store følger for den det gjelder, hvis ikke dette

blir fanget opp og tatt tak i. Det er jo slik at de som er rusavhengige, trenger hjelp til å komme ut av misbruket.

Det som bekymrer meg litt, er tidsfristene og de svarene som kommer fra ulike statsråder, som ikke blir fulgt opp. Sylvia Brustad svarte jo at forslaget til forskrift skulle ligge klart «innen 1. oktober 2008», og det siste svaret fra Bjarne Håkon Hanssen for et halvt år siden var at forslaget skulle være ute på ekstern høring «i løpet av de nærmeste ukene». Kan statsråden nå love at det tidsperspektivet hun oppgir her i dag, vil holde?

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:37:52]: Jeg kan i hvert fall si at jeg tror jeg har meget felles interesser med spøreren, representanten Giltun, slik at jeg skal gjøre alt det jeg kan for nå å gjøre det som har blitt lovet også av mine forgjengere. Jeg skal sette min ære i at dette kommer slik jeg nå har sagt.

Vigdis Giltun (FrP) [11:38:16]: Det var jo veldig hyggelig å høre. Da kan jeg gi tilbakemeldinger til dem som venter, for det er faktisk veldig mange ansvarlige der ute, bl.a. HMS-arbeidere, som venter på at denne saken skal bli klar til høring, og at det skal komme en bedre mulighet for å kunne avdekke misbruk blant helsepersonell. I dag er det noen som mister autorisasjonen på grunn av dette. Men det som blir tatt tak i, er vel kanskje toppen av et isfjell. Det er absolutt behov for å finne ordninger slik at dette kan gjøres på en skikkelig måte både overfor dem som skal avgi disse prøvene, og som skal igjennom et opplegg med å komme ut av sitt misbruk, og selvfølgelig i veldig stor grad også for pasienter og alle dem som er avhengig av godt kvalifisert helsepersonell som til enhver tid er edruelig, og som vet hva de gjør. Det skjer veldig mye feil der ute, og det vil bli enda mer feil hvis ikke alle er så skjerpede som de kan være.

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:39:21]: Jeg deler oppfatningen til representanten Giltun av viktigheten av at dette arbeidet følges opp. Derfor er jeg også opptatt av at dette arbeidet nå sendes ut på høring før sommeren, og at vi får alle de forskrifter og hjemler som er nødvendig, på plass.

Spørsmål 7

Gunnar Gundersen (H) [11:39:56]: Mitt spørsmål går til helse- og omsorgsministeren:

«Sykehuset Innlandet HF har foreslått å legge ned Hagen behandlingssenter i Veldre i Hedmark. Dette er et godt tilbud innenfor psykisk helsevern for barn og unge i alderen 6–12 år. Det gis både døgn- og dagtilbud om miljøterapeutisk, psykologisk og familierapeutisk behandling. Den gjennomsnittlige ventetiden for behandling for barn og unge er i Helse Sør-Øst 59 dager, og 15 pst. opplever at de ikke får behandling innenfor fastsatt frist.

Mener statsråden at nedlegging av tilbud til psykisk syke barn er forsvarlig?»

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:40:38]: Behandlingstilbud for barn og unge i psykisk helsevern er et viktig område som Regjeringen ønsker å styrke, og i oppdragsdokumentet for 2010 har jeg derfor bedt de regionale helseforetakene om å prioritere tilbudet til barn og unge. Jeg har også stilt krav om at antall konsultasjoner innenfor ambulansetjenester skal økes med 10 pst. Dette gjelder både for barn og unge.

I denne saken har jeg bedt om en redegjørelse fra Helse Sør-Øst. I redegjørelsen går det frem at det i Helse Innlandet HF har vært en betydelig utbygging av poliklinisk og ambulansetjenester de siste årene. Antall barn og unge som får hjelp i det psykiske helsevernet, har økt fra 299 i 2003 til 5100 i 2009. Dette tilsvarer en dekningsgrad på om lag 6 pst. av barnebefolkningen i Sykehuset Innlandets opptaksområde. Det nasjonale målet om en dekningsgrad på 5 pst. er dermed mer enn oppnådd i dette området.

Helse Innlandet HF holder på å utrede det fremtidige døgntilbudet til barn og unge. Utredningen skjer som ledd i Helhetlig utviklingsplan for barn og unge, og omfatter bl.a. en vurdering av tilbudet ved Hagen behandlingssenter. I den forbindelse er det anbefalt at Hagen behandlingssenter utvikles i sin nåværende form, og at tilbudet integreres i de etablerte tilbudene for barn og unge i Sykehuset Innlandet HF. Det fremgår i redegjørelsen at dette forslaget ikke er ferdig vurdert.

Helse Sør-Øst presiserer at det ikke er fattet vedtak om å nedlegge Hagen behandlingssenter. I tiden fremover vil styret i Sykehuset Innlandet følge utviklingen av behandlingstilbudet innen psykisk helsevern gjennom virksomhetsrapporteringen.

De siste årene er situasjonen rundt døgnkapasiteten i psykisk helsevern for barn og unge særlig omtalt i statsbudsjettet. Det er redegjort for at den planlagte opptrappingen av døgnkapasiteten i all hovedsak er uteblitt, og at dette henger sammen med styrkingen av poliklinikkene og utviklingen av ambulante arbeidsformer. Fagfeltet har vært og er i utvikling, og det har vært vanskelig å vurdere hva som faglig sett vil være riktig volum på døgntilbudet i fremtiden. Jeg vil vurdere behovet for å gjennomgå fremtidig struktur på tjenesten til barn og unge og komme tilbake til Stortinget på en egnet måte.

Gunnar Gundersen (H) [11:43:14]: Jeg takker for svaret, som jeg oppfatter som grundig. Det inneholder jo det som i og for seg skaper mye frustrasjon ute: Man bruker vekselvis en faglig og en økonomisk begrunnelse for hvorfor Hagen behandlingssenter skal legges ned, og det er veldig vanskelig å gå i rette med begge deler. Faglig er det vanskelig å gå inn i en debatt rundt dette. Men jeg har sett på både resultater og utviklingen ved Hagen, og er ganske imponert over hva de har klart å få til, både i form av økt behandling av unge og i form av nye behandlingsmetoder.

Men jeg er veldig godt fornøyd med at statsråden tydeligvis har tenkt å følge dette nøye. Som hun sier, er det en ganske bred enighet om at man skal styrke dette området. Vi ligger dårlig an. Vi ligger veldig dårlig an i Europa når det gjelder tilbud til psykisk syke barn, og det er ikke ak-

septabelt. Jeg vil gjerne se hva den reelle begrunnelsen er, og se hvordan det utvikler seg.

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:44:21]: Jeg vil gjerne understreke at det er mange steder barn får god behandling, også innenfor psykisk helsevern. Heldigvis har vi gode tilbud også, og ventetiden på denne type tilbud går ned.

Som jeg sa, er det ikke tatt endelig stilling til å nedlegge Hagen behandlingssenteret. Det går likevel i retning av en mye mer poliklinisk og ambulant behandling av dem som har utfordringer i forhold til psykisk helse. Det tror jeg er en god og riktig utvikling. Det er viktig at både barn, unge og også voksne får behandling der de er – i sitt lokalmiljø, i sitt hjem, på arbeid osv. Men som sagt: Noen døgnplasser må man også ha. Og når det gjelder Hagen behandlingssenteret, er det ikke tatt endelig stilling til det.

Gunnar Gundersen (H) [11:45:25]: Jeg synes det er veldig godt å høre at det ikke er tatt en endelig beslutning. For det er nettopp her jeg får innspill: Hva er egentlig alternativet til Hagen? De har utviklet seg nettopp i den retningen som statsråden var inne på, at man behandler barna der de er. Sånn sett har man økt kapasiteten voldsomt.

Denne saken har skapt et stort engasjement både hos dem som kjenner senteret, og hos dem som er berørt. Også ungdom som har vært under behandling, har stått fram og sagt at det er veldig kompetente miljøer man her snakker om. De sier at det ikke er alternativer til den behandlingen de får der. Det må jeg egentlig bare ta til etterretning. Som sagt: Det å gå faglig inn i en debatt rundt dette er en utfordring. Men jeg føler meg ganske beroliget av at statsråden har såpass fokus på det, og at hun også tar med seg at det kanskje ikke er så mange alternativer til akkurat det tilbudet man her har.

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:46:26]: Som jeg redegjorde for i svaret mitt, er det en forholdsvis god dekning i Sykehuset Innlandet når det gjelder denne typen tilbud. Jeg er veldig enig i at dette er et viktig tilbud for barn og unge – det at vi ivaretar psykisk helse og dem som har behov for behandlingssenterer. Derfor er dette noe som jeg fokuserer veldig på.

Samtidig er det sånn at jeg også er politiker og har ansvar for å tilrettelegge for tilbudene. Jeg følger også faglige råd om hvilke typer behandlingsmetoder som er de rette. Men som sagt: Her er det ikke tatt noen stilling. Det er viktig at dette tilbudet er, at det er et godt tilbud til barn og unge, og at de får hjelp så fort som mulig.

Spørsmål 8

Trond Helleland (H) [11:47:26]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til helse- og omsorgsministeren:

«I valgkampen fastslo finansminister Kristin Halvorsen og helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen at det skulle settes av penger til kjøp av tomt for nytt sykehus på Gullaug, dette ble fulgt opp i statsbudsjettet. I

den senere tid har imidlertid ulike representanter for regjeringspartiene sådd tvil om bygging av nytt sykehus på Gullaug.

Står statsråden fast ved at det skal kjøpes tomt, og bygges nytt sykehus på Gullaug i Lier?»

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:47:59]: Stortinget har i statsbudsjettet for 2010 bevilget midler til et lån til Helse Sør-Øst RHF til kjøp av tomt på Gullaug i Lier kommune. Midlene er stilt til disposisjon for Helse Sør-Øst RHF gjennom foretaksmøte, og gjør det mulig for Helse Sør-Øst å kjøpe tomten i Lier. Før lånet kan løses ut, skal en styregodkjent kjøpsavtale forelegges Helse- og omsorgsdepartementet.

Helse Sør-Øst inngikk en intensjonsavtale med Dyno Nobel AS 6. november 2009 om å gjennomføre forhandlinger om kjøp av deler av Dynos tomt på Gullaug i Lier kommune for å etablere sykehusvirksomhet. Helse Sør-Øst har startet arbeidet med forurensning og andre grunnforhold på tomten. Den inngåtte intensjonsavtalen med Dyno innebærer at eventuelle sluttforhandlinger skal finne sted innen et år fra intensjonsavtalen ble inngått. Etter dette må avtale om et eventuelt tomtekjøp forelegges departementet.

En bærekraftig helsetjeneste i årene fremover stiller store krav til prioriteringer, ressursbruk og investeringsbeslutninger i sektoren. De regionale helseforetakene har gjennom helseforetaksmodellen et helhetlig ansvar for investeringer og drift av sykehusene. Dette helhetlige ansvaret er understøttet av finansieringssystemet, hvor midler overføres som rammer og ikke som øremerkede tilskudd.

Det er styrene i de regionale helseforetakene som vedtar kostnadsrammer og igangsetting av nye prosjekter. Prosjekter over 1 milliard kr skal etter gjennomført konseptfase fremlegges for departementet. Større prosjekter som krever lån, må behandles av regjering og storting og bevilges over statsbudsjettet.

Stortinget har gjennom bevilgningen til lån til tomt på Gullaug lagt til rette for at Helse Sør-Øst kan anskaffe denne tomten.

Stortinget har i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet 2010 enstemmig uttalt at prosjektet på Gullaug har politisk prioritet.

Endelig beslutning om nytt sykehus i Vestre Viken skal formelt sett fattes av Helse Sør-Øst før foreleggelse for regjering og storting og bevilgning over statsbudsjettet i tråd med regelverket for større prosjekter.

Det er besluttet at det første større byggeprosjektet i Helse Sør-Øst er prosjektet i Østfold. Etter byggestart i Østfold kan byggeprosjektet i Buskerud starte opp, forutsatt at alle formaliteter er på plass og midlene er bevilget over statsbudsjettet.

Trond Helleland (H) [11:50:31]: Jeg takker for svaret.

Det var for så vidt en grei gjennomgang av realitetene i saken når det gjelder det saksmessige og prosedyrene. Men det som gjenstår, og som er vanskelig å fatte for en i opposisjonen, er at det stadig gis ulike signaler fra regjeringshold om gyldigheten av det vedtaket som er fat-

tet. Det er selvsagt gyldig, men det blir undergravd av representanter for regjeringspartiene.

Rett før jul gikk statssekretær Heidi Sørensen ut og sa at lokaliseringen av sykehuset var feil, det burde ligge midt i byen, og hun viste til Trondheim. Buskeruds egen Per Olaf Lundteigen gjør det han kan for å så tvil om prosjektet, og Senterpartiets årsmøte i Buskerud brukte lang tid på å sable ned et nytt sykehus på Gullaug.

Er statsråden personlig opptatt av – og mener statsråden – at det bør bygges et nytt sykehus på Gullaug?

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:51:34]: Jeg forholder meg til det som Stortinget enstemmig har sagt i forbindelse med statsbudsjettet for 2010, hvor de har uttalt at prosjektet på Gullaug har politisk prioritet. Det ville ikke blitt stilt til disposisjon penger til kjøp av en tomt for å bygge sykehus på Gullaug hvis man ikke mente alvor med det.

Jeg kan bare gjenta det jeg har sagt i denne saken, at dette sykehuset i Buskerud ligger på andre plass i Helse Sør-Østs prioritering. Først er det Østfold, og så er det Buskerud.

Trond Helleland (H) [11:52:18]: Kan statsråden gi noen indikasjon på når forhandlingene om tomtkjøpet vil være på plass? Bjarne Håkon Hanssen uttalte noen få dager før valget da han og Kristin Halvorsen var på besøk på Dyno-tomta på Gullhaug, at nå var det bare snakk om uker før en kunne bli enig om en avtale, og så ville pengene bli stilt til disposisjon på 2010-budsjettet. Er statsråden informert om – og kjenner statsråden til – hvordan det går med forhandlingene? Begynner de å nærme seg sluttfasen? Nå er vi snart en fjerdedel ut i året, og i hvert fall lokalt i Buskerud har vi ikke hørt noen ting om status for forhandlingene, og etter det jeg skjønner, har det ikke skjedd svært mye etter at bevilgningen ble gjort i statsbudsjettet. Kan statsråden gi et tidspunkt for når forhandlingene bør være på plass og tomte kjøpes?

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:53:16]: Det er vel ikke så veldig rart at det ikke hele tiden løpende informeres om en forhandlingsprosess i media. Så vidt jeg kjenner til, er forhandlingene i gang. Jeg mener også at det er en intensjonsavtale. Men jeg skal være forsiktig med å si noe mer om dette. Det skal i hvert fall ikke være noen tvil om at det er stilt penger til disposisjon for denne tomten for anskaffelse til sykehusformål.

Spørsmål 9

Line Henriette Hjemdal (KrF) [11:54:04]: Mitt spørsmål er:

«Under fremleggelsen av Klimakur 2020 onsdag 17. februar 2010 la direktør for Klima- og forurensningsdirektoratet, Ellen Hambro, vekt på at fremskrivningene i den norske referansebanen inkluderer utslippsreducerende effekt fra allerede vedtatte tiltak og virkemidler, og at utslippene kan øke utover fremskrivningen dersom disse

ikke utløses som forutsatt. Blant de tiltak som er inkludert, er karbonfangst på Kårstø og Mongstad og 1 pst. effektivisering innen transport, industri og olje pr. år.

Hvordan ligger vi i dag an i forhold til referansebanen?»

Statsråd Erik Solheim [11:54:59]: I henhold til klimaforliket er det realistisk å ha et mål om å redusere de innenlandske utslippene med 15–17 millioner tonn innen 2020 i forhold til referansebanen slik den er presentert i nasjonalbudsjettet for 2007, når skog er inkludert.

Den såkalte referansebanen som legges til grunn i Klimakur 2020, viser utslipp i 2020 på drøyt 58 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå og Klima- og forurensningsdirektoratet var utslippene i Norge 54 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2008. Utslippene fra transportsektoren ble redusert med nesten 2 pst. fra 2007 til 2008. Nedgangen kan delvis forklares med lavere aktivitet mot slutten av året som følge av uroen i finansmarkedene, men Statistisk sentralbyrå peker også på at nedgangen kan skyldes mer energieffektive kjøretøy, overgang fra bensin til diesel og økt innblanding av biodrivstoff. For eksempel har CO₂-utslippene fra førstegangsregistrerte personbiler falt markert etter at Regjeringen la om engangsavgiftene på biler fra 2007.

Referansebanen bygger på de langsiktige fremskrivningene presentert i Perspektivmeldingen 2009, men med visse oppdateringer. Oppdateringene har bidratt til at referansebanen de nærmeste årene ligger noe lavere enn i Perspektivmeldingen, men fra 2012 og fram mot 2030 er utslippene anslått høyere i Klimakur. Endringene i referansebanen skyldes i hovedsak endrede anslag for petroleumsvirksomheten.

Referansebanen er utarbeidet i tråd med internasjonale retningslinjer for rapportering av utslippsfremskrivninger. I tråd med dette er antatte virkninger av vedtatte tiltak innarbeidet, som representanten Hjemdal viser til. Referansebanen er derfor ikke en beskrivelse av Regjeringens mål, men et anslag for utslippsutviklingen gitt at dagens politikk og virkemiddelbruk videreføres. Det er betydelig usikkerhet knyttet til fremskrivninger av miljøskadelige utslipp til luft.

Referansebanen bygger bl.a. på at det ikke gis konsekvens til nye gasskraftverk uten fangst og lagring av CO₂. Videre er det siden klimaforliket i 2008 innført flere virkemidler og tiltak som reduserer miljøskadelige utslipp til luft. Blant annet er det utarbeidet nye byggeforskrifter med strengere krav til energieffektivisering, samtidig som kvotesystemet er utvidet og bilavgiftene er lagt om i miljøvennlig retning.

Line Henriette Hjemdal (KrF) [11:57:25]: Jeg takker for svaret.

Referansebanen er anslag i forhold til den politikken man ønsker, men det er jo slik at i referansebanen som er presentert i Perspektivmeldingen 2009, er det lagt inn effekt av fangst og lagring, som statsråden sier, av CO₂ fra gasskraftverk.

Vi vet at statusen til Kårstø ikke er avklart fra Regje-

ringens side. Det er en melding som vi nå venter på. Hvis man ikke klarer å levere på dette området, får det konsekvenser for referansebanen og det som er ønskelig. Derfor er det viktig fra Stortingets side å være oppdatert på hvilke endringer Regjeringen legger opp til i forhold til det som er presentert i Perspektivmeldingen 2009.

Mitt spørsmål er da: Hvordan – særlig i forbindelse med olje og gass, som statsråden selv var inne på – ligger vi an mer konkret?

Statsråd Erik Solheim [11:58:28]: Spørteren har en helt presis forståelse av hva referansebanen er. Referansebanen er ikke et mål, det er hva vi tror vil skje hvis dagens politikk og dagens vedtatte virkemidler blir gjennomført. Dersom enkeltelementer av det som er vedtatt, ikke skulle bli gjennomført, er det klart at da vil det bli vanskeligere å nå målene. Da må man gjøre ytterligere tiltak for å komme inn i referansebanen, før man så må gjøre ytterligere tiltak for å komme ned på det som er Stortingets mål, nemlig at vi skal redusere 20 pst. innenlands. Så referansebanen er simpelthen noe å kunne forholde seg til med hensyn til våre målsettinger. Det ligger f.eks. inne i den en forventet energieffektivisering, en forventet teknologibedring basert på hvordan man tidligere har forbedret teknologi. Hvis noe av dette ikke skulle inntreffe, blir det vanskeligere å nå målet, og man må gjøre ytterligere og større tiltak utenom referansebanen.

Line Henriette Hjemdal (KrF) [11:59:25]: Jeg takker for svaret og for muligheten til også å gå en runde videre på nettopp dette.

Med de framskrivningene som Regjeringen presenterte i Perspektivmeldingen, viser man på en måte retning for norsk politikk. Men det sies i Klimakur:

«Det er lagt inn effekt av fangst og lagring av CO₂ fra kraftvarmeverket på Mongstad og for reduserte utslipp fra Kårstø.»

Så vet vi at det er usikkerhet ved begge disse prosjektene.

Vi vet også at det har skjedd endringer i nasjonalbudsjettet fra 2007, som var første referansebane, til 2009. Vi ser også i Klimakur at det er gjort nye beregninger nettopp på dette etter revidert nasjonalbudsjett for 2009. Så mitt spørsmål er: Hva vil Regjeringen gjøre hvis vi ikke når disse målene som referansebanen legger opp til for Mongstad og Kårstø?

Statsråd Erik Solheim [12:00:23]: Som jeg gang på gang har sagt i Stortinget, er det ikke mulig for noen regjering eller politiker noe sted i verden presist å si når ny teknologi vil bli gjennomført. Man kan sette seg mål og arbeide hardt for det, men teknologiske gjennombrudd lar seg ikke tidfeste med en eksakt dato. Den absolutt klare målsettingen for Regjeringen er at karbonfangst og -lagring skal være gjennomført på en slik måte at det selvsagt går inn i vårt 2020-mål. Skulle man mislykkes med dette, betyr det ganske enkelt at på basis av Stortingets klare vedtak om klimaforliket må man gjennomføre større, tøffere og mer drastiske tiltak på andre områder for å nå klimamålet.

Spørsmål 10

Torgeir Trældal (FrP) [12:01:21]: «Statskog kontrollerer i dag rundt 47 pst. av Ballangen kommunes arealer. De ønsker nå å verne 10 pst. av arealene, noe som vil stoppe bl.a. utbygging av miljøvennlig kraftverk, og vil også stoppe hyttebygging og uttak av trevirke osv. Ballangen kommune har gjort to enstemmige vedtak i kommunestyret om at dette ikke er ønskelig for kommunen. Kommunen har også foreslått at hvis de absolutt må verne, kunne de gjøre det på et annet areal i kommunen.

Mener statsråden at det er nødvendig totalt å overkjøre et lovlig valgt lokaldemokrati?»

Statsråd Erik Solheim [12:01:54]: Jeg takker for spørsmålet. Arbeidet med å stoppe tapet av naturmangfoldet er en av de aller viktigste utfordringene i miljøpolitikken. I Norge lever nær halvparten av alle truede arter i skog. Norge har også, sett i et internasjonalt perspektiv, en uvanlig stor variasjon av skogtyper. Økt skogvern er derfor et nødvendig tiltak for å ivareta naturmangfoldet i Norge.

Det er bred politisk støtte i Stortinget for økt skogvern og for aktiv bruk av offentlig eide skogarealer i dette arbeidet. Statskog har stilt seg positiv til å bidra i arbeidet, og har inngått en samarbeidsavtale med Direktoratet for naturforvaltning om gjennomføringen av det praktiske arbeidet. Det er i løpet av de siste årene gjennomført kartlegginger av verneverdig skog på statsgrunn i en rekke fylker, deriblant Nordland.

I juni 2009 oversendte Direktoratet for naturforvaltning sin tilråding om vern av 33 offentlig eide skogområder i Nordland fylke til Miljøverndepartementet. To av disse 33 områdene ligger i Ballangen kommune.

I forbindelse med vernesaken er det gjennomført omfattende prosesser, deriblant høringer og befaringer, for å sikre at alle parter blir hørt og at alle forhold som er viktige for saken, blir vurdert. Alle høringsinnspill og vurderinger som er gjort tidligere i saken, følger med til Miljøverndepartementet og inngår i sluttbehandlingen av saken. Jeg kan i hvert fall forsikre spørteren om at alle viktige forhold for saken ble grundig vurdert under sluttbehandlingen av vernesaken, også når det gjelder de konkrete områdene i Ballangen kommune.

Jeg vil understreke at Regjeringen legger stor vekt på at eksisterende bruk i størst mulig grad skal kunne fortsette innenfor nye verneområder, så lenge dette ikke er i strid med verneformålet og hensynet til verneverdiene. Det innebærer bl.a. at folk skal kunne ferdes i området, drive fiske og jakt, sanke sopp og bær.

Dag Terje Andersen hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Torgeir Trældal (FrP) [12:03:42]: Jeg registrerer at ministeren overhodet ikke svarer på det spørsmålet jeg stiller ham. Jeg spurte om hvordan han ser på lokaldemokratiet. Vi vet også at Nordland er et fylke som er vernet i hjel, noe som går ut over den vanlige driften av kommu-

nene i dag. Det er vanskelig å sette i gang drift med nyetableringer, både industri og annet, når man verner alt. I Saltdal kommune har man klart å verne over 70 pst.

Men jeg har et spørsmål til, når statsråden ikke svarte på spørsmålet jeg stilte om lokaldemokratiet. For to–tre uker tilbake i Aftenposten sto de parlamentariske lederne i Senterpartiet og SV og statsministeren fram og sa man skulle reise landet rundt for å høre hva bedrifter, barnehager og skoler sa, for det var viktig for dem å ha nært forankret det de skulle prate om. Hvorfor gjelder ikke det det lovlig valgte lokaldemokratiet, slik som Ballangen kommune? Hva er forskjellen på det og en barnehage eller en bedrift?

Statsråd Erik Solheim [12:04:44]: Spørderen bygger spørsmålet på den meningsløse påstand at vi ikke tillegger vekt hva lokale interesser i Ballangen kommune sier. Selvsagt tillegges det stor vekt. Det ble avholdt et eget folkemøte i Ballangen i sakens anledning. Vi har innhentet en rekke synspunkter fra Ballangen kommune, fra Ballangen Energi, fra en rekke lokale interessenter. Alt dette vil være med i behandlingen. Jeg tror spørderen også forstår at midt oppi behandlingen av en slik sak kan ikke jeg stå i Stortinget og ta stilling til utfallet av den før vi er ferdige med behandlingen.

Så merker jeg meg en veldig viktig ting, og det er at Fremskrittspartiet overhodet ikke synes å være interessert i det helt grunnleggende i saken, nemlig det å ta vare på naturmangfoldet. Naturmangfoldet i verden er en av de store truslene mot menneskeheten – det at det forfaller – vi taper globalt sett et stort antall arter hvert eneste år. Norge må ta sin del av arbeidet med å ta vare på det, og da er skogvern i Norge essensielt. Jeg vil utfordre Fremskrittspartiet til én gang å komme med noen positive tanker om naturvern, om artsmangfold og om det grunnleggende i å ta vare på den fantastiske kloden som vi er utstyrt med.

Torgeir Trældal (FrP) [12:06:04]: Det blir litt søtt å stå og høre på ministeren som står her og forteller at man legger vekt på det lokaldemokratiet og samfunnet rundt sier. Det er korrekt, det som er blitt sagt; de er blitt hørt, og alle har sagt nei, de vil det ikke, og hvis noe må vernes, så kan man verne andre områder. Men man velger her ikke å høre så mye på det.

En kommune som Ballangen har stor fraflytting på grunn av at de ikke får utviklet turistnæringen og annen næring, for man verner alt sammen. Man får ikke bygd ut de lokale kraftverkene som kan gi dem skattekrone, for det har man også i verneplanen sin.

Jeg ser at man ikke tar inn over seg noe av det som foregår i lokaldemokratiet. Det er jo ikke noe spesielt nytt med det partiet statsråden kommer fra. Men ser man på Europarådets charter av 15. oktober 1985 art. 4 nr. 3, sier det følgende:

«Offentlig myndighetsutøvelse skal fortrinnsvis utøves av den myndighet som står den enkelte borger nærmest.»

Man kan spørre seg om Norges regjering her er i strid med menneskerettighetene.

Statsråd Erik Solheim [12:07:10]: Nå bygger altså spørderen først på det synspunkt at konklusjonen i denne saken er gitt i utgangspunktet. La meg da si at den nå er til grundig behandling, og da hører vi på alle syn, både dem som er for og dem som er mot, og så trekker man konklusjonen på basis av det, som det selvsagt er anledning for Stortinget å komme tilbake til om man skulle ønske det. Men jeg registrerer også at det er umulig å spore noen entusiasme for vernetanken hos Fremskrittspartiet. Jeg vet ikke hvor mange steder jeg har vært, hvor det har vært en enorm mengde protester før et vern har kommet. Men når vernet har kommet, har folk etterpå sett fantastiske muligheter. Man snur rundt, man ser turistpotensial, og man får en lokal stolthet. Slik var det også i Nordland fylke, hvor vi har åpnet flere nasjonalparker i det siste, hvor det var stor kritikk i forkant, men hvor veldig mye av det har vendt seg til positivitet når folk har sett mulighetene – istedenfor at man bare klager og syter kontinuerlig, som Fremskrittspartiet gjør.

Presidenten: Spørsmål 11 er allerede besvart.

Spørsmål 12

Harald T. Nesvik (FrP) [12:08:23]: Jeg vil stille følgende spørsmål til landbruks- og matministeren:

«Viser til at Tine eksporterer Jarlsbergost som mottar støtte finansiert av prisutjevningsordningen for melk. Tine har de siste ti årene eksportert Jarlsbergost tilsvarende ett års norsk melkeproduksjon og hele denne perioden mottatt støtte. Støtten finansieres av konsummelksalget i Norge og utgjør 39 øre pr. liter. Jeg mener det er urimelig at norske forbrukere skal subsidiere produksjonen av ost som skal selges utenlands.

Vil statsråden ta et initiativ for å få avvirket denne eksportstøtten?»

Statsråd Lars Peder Brekk [12:09:04]: Norge følger internasjonale handelsavtaler og regelverket slik det er utformet av Verdens handelsorganisasjon, WTO. I henhold til gjeldende regelverk har vi rett til å eksportere 16 207,5 tonn ost til en maksimal subsidie på 245,8 mill. kr. Dette er en mulighet som i sum gjelder alle osteprodusenter i Norge, og det er en mulighet som ikke er begrenset til én enkelt aktør. De siste årene har Norge imidlertid ikke utnyttet denne kvoten fullt ut.

Jeg er glad og stolt over at vi i Norge er i stand til å produsere gode produkter som det internasjonale markedet vil ha. Dette er bra for norsk landbruk og er med på å sikre omfanget av melkeproduksjon i Norge. Den ekstra produksjonen som følger av denne eksporten, er et viktig bidrag for å oppfylle de landbrukspolitiske målsettingene og sikre et landbruk over hele landet.

Det foregår imidlertid forhandlinger i WTO om en revidering av regelverket. Slik forhandlingsteksten nå foreligger, vil trolig alle former for eksportsubsidier fases ut når en ny avtale eventuelt implementeres. Vi vil selvsagt etterleve dette regelverket dersom det blir det endelige re-

sultatet. Per i dag er det ikke mulig å si når forhandlingene i WTO vil være sluttført og når en eventuell avtale skal tre i kraft. Jeg ser dagens eksport som en mulighet til å bygge merkenavn for norske produkter, slik at vi også kan eksportere norske produkter den dagen eksportsubsidiene blir borte.

Eksportsubsidiene på ost finansieres i dag gjennom prisutjevningsordningen for melk. Alle osteprodusenter kan motta slikt tilskudd dersom de produserer merkevarer for eksport. Prisutjevningsordningen for melk har som formål å regulere prisdifferensieringen av melk som råvare til ulike anvendelser og samtidig gi melkeprodusenter muligheter for å kunne realisere jordbruksavtalens målpriiser på melk, uavhengig av melkeanvendelse og lokalisering av produksjonen. Prisutjevningsordningen er et nullsumspill, hvor tilskudd til noen produkter og avgifter på andre produkter går opp i opp.

Prisutjevningsordningen for melk finansierer en rekke ordninger for å sikre konkurransen og fraktutgiftene i sektoren. Jeg viser her bl.a. til de endringene som ble gjort i 2007, for å øke konkurransen i denne sektoren, som Stortinget behandlet gjennom St.prp. nr. 77 for 2006–2007, Om jordbruksoppgjøret 2007. Aktørene i sektoren har vært godt fornøyde med de endringene som ble foretatt, og jeg er glad for den ro som er skapt i sektoren, med de endringene som den nåværende regjeringen innførte.

Jeg har pr. i dag ingen planer om å avvikle denne formen for eksportstøtte som representanten Nesvik tar opp. Jeg vil imidlertid følge opp de internasjonale avtaler som til enhver tid gjelder. Prisutjevningsordningen for melk er et viktig landbrukspolitisk og konkurransepolitisk redskap, og det er viktig å se denne ordningen i en helhet.

Harald T. Nesvik (FrP) [12:12:00]: Takk for det.

Jeg må selvfølgelig innrømme at det svaret ikke overrasker meg så veldig mye. Statsråden forsvarer selvfølgelig den eksportstøtteordningen som blir gitt, og tar ikke hensyn til at den som betaler regningen for det, faktisk er forbrukeren. Forbrukeren som skal kjøpe konsummelk, er den som betaler prisen også for denne eksportstøtten.

Bakgrunnen for mitt spørsmål er at jeg har gått gjennom den siste perioden, 2000–2009, og det avregnede kvantum – altså råvare i prisutjevningsordningen – og det gir grunn til bekymring. Det er svært mange hundre millioner kroner som blir gitt til denne eksportstøtteordningen, slik at amerikanere og andre kan nyte den norske osten til en lavere pris, på bekostning av norske forbrukere.

Ser ikke statsråden det som problematisk i det hele tatt at norske forbrukere av konsummelk faktisk er nødt til å betale regningen for at amerikanerne skal få billigere Jarlsbergost?

Statsråd Lars Peder Brekk [12:13:11]: Jeg understreker på nytt at Norge følger internasjonale handelsavtaler og regelverket slik det er utformet av Verdens handelsorganisasjon når vi subsidierer eksporten av ost. Vi vil følge det til enhver tid gjeldende regelverk også i framtiden, for å understreke det.

Jeg er, som jeg sa, glad for og stolt over at vi produserer gode produkter i Norge som det internasjonale markedet vil ha. Kostnadsnivået og naturen her til lands gjør det dyrt å produsere mat i Norge. Det norske folk mener at det er viktig at vi sikrer et landbruk over hele landet, og er villig til å betale for dette. Gjennom prisutjevningsordningen for melk bidrar både melkeprodusenter, foredlingsindustri og forbrukere til å opprettholde en livskraftig melkeproduksjon i hele landet. Ordningen bidrar til at melkeprodusentene får utjevnet sin utbetalingspris, uavhengig av hva melken brukes til og hvor i landet gården ligger. Prisutjevningen er også en del av et markedsreguleringsystem som sikrer norske forbrukere stabile og lave matpriser. De siste års svingninger i prisnivået på verdensmarkedet viser at det ikke er en selvfølge for forbrukere i andre land.

Prisutjevningsordningen for melk inngår i en helhet, og jeg mener det gir et skjevt bilde av ordningen når representanten Nesvik presenterer det regnestykket han gjør. Inne i ordningen ligger det f.eks. en rekke andre subsidier for å sikre konkurransen i dette markedet og dekke fraktutgiftene i sektoren.

Harald T. Nesvik (FrP) [12:14:30]: Dette er ikke korrekt. De regnestykkene som jeg framviser, er knyttet direkte opp mot Jarlsbergost og støtte til Jarlsbergost. Jeg har ikke brukt andre regnestykker. Jeg bruker faktisk tall fra Norsk institutt for landbruksforskning, så jeg bruker ikke gale tall. Jeg legger ikke andre ting i tallene.

Men statsråden svarer ikke på mitt spørsmål. Utgangspunktet for å ta opp denne saken her i dag, er det paradoksale at norske forbrukere må betale en høyere konsummelkpris fordi amerikanerne skal kunne kjøpe billigere Jarlsbergost – og folk i en del andre land. Mitt spørsmål var: Ser ikke statsråden det paradoksale i det? Jeg har ikke anklaget Norge for å bryte internasjonal lov. Jeg har ikke sagt at det ikke er tillatt å gjøre dette nå, men jeg har merket meg at Norge i WTO slår seg sammen med verstingene i klassen når det gjelder bruk av subsidier, og ser ut til å ville motarbeide det frie markedet. Mitt spørsmål er igjen til statsråden: Ser ikke statsråden det paradoksale i at norske forbrukere skal betale for billigere ost i utlandet?

Statsråd Lars Peder Brekk [12:15:39]: Gjennom prisutjevningsordningen, der utjevningen for melk inngår i en helhet, bidrar vi til å sikre avtaket av melk i hele landet, vi sikrer fraktordninger, og vi sikrer subsidier som sikrer konkurransen i markedet. Det er en viktig funksjon ved prisutjevningsordningen. En annen hensikt med denne ordningen er også å sikre avtaket av melk i Norge, produksjon fra norske bønder i hele landet. Det er klart at det volumet som eksporteres, er viktig for norske bønder, og det er viktig for å sikre et landbruk i hele landet.

At norske forbrukere betaler forbruket i utlandet, er jeg uenig i. Vi har et regelverk som vi følger opp, og vi har melkepriser og matpriser i Norge som relativt sett er av de laveste i Europa.

Spørsmål 13

Per Roar Bredvold (FrP) [12:16:50]: Jeg ønsker å stille følgende spørsmål til landbruks- og matministeren:

«I 2009 var det 445 landbruksbranner, hvorav 223 var driftsbygninger. Dette resulterte også i noen dyretragedier.

Hva vil statsråden bidra med for å redusere antall branner?»

Statsråd Lars Peder Brekk [12:17:10]: Jeg takker representanten Bredvold for et viktig spørsmål. Det har, som representanten understreker, vært en uheldig utvikling når det gjelder branner i driftsbygninger de siste årene. Det ble i Norge registrert 223 branner i driftsbygninger i 2009, og det er det høyeste tallet på ti år.

Jeg vil i den sammenhengen vise til at det i regelverket for hold av dyr, fastsatt med hjemmel i dyrevernsloven, er nedfelt en rekke bygningsmessige krav som skal bidra til å forhindre brann, forhindre spredning av brann til dyerom, og sikre en mulighet for evakuering av dyr. Dette er krav om brannvarsling når dyreholdet er over en viss størrelse. Det skal også være nødvendige rømningsveier og brannslukningsutstyr i bygninger med husdyr.

Ifølge Landbrukets brannvernkomité er feil bruk av elektrisk utstyr og feil eller mangler ved det elektriske anlegget skyld i 70–80 pst. av de kjente brannårsaker i landbruket. Det er derfor utarbeidet en rekke viktige råd for å sikre driftsbygninger mot brann. Varslingsanlegget skal prøves og kontrolleres jevnlig. Det er et krav at det elektriske systemet skal kontrolleres minimum hvert tredje år av fagfolk.

Jeg vil peke på at det kan være vanskelig å evakuere dyr som har panikk under en brann. Det forebyggende arbeidet både når det gjelder kontroll med det elektriske anlegget og utarbeidelse av bygningsmessige gode løsninger, er derfor av særdeles stor betydning. Landbrukets brannvernkomité, med medlemmer fra næringen, forsikringsbransjen og relevante offentlige etater og myndigheter, arbeider tett sammen for å hindre og begrense skader ved branner i landbruket. Ved Mattilsynets rutinekontroller av driftsbygninger med hensyn til dyrehold og dyrevelferd, vil de forebyggende tiltak bli gjennomgått og vektlagt.

Mattilsynets distriktskontorer har i en del områder inngått formelt og uformelt samarbeid med brannvesen og eltilsyn om et koordinert tilsyn. Dette mener jeg er et godt og viktig tiltak som jeg vil oppfordre Mattilsynet til å utvikle videre.

Avslutningsvis er det viktig å understreke at det er dyreeier som til slutt er ansvarlig for brannsikkerhet og forebyggende arbeid i sin virksomhet. Det er dyreeier som må sørge for at bygninger oppfyller de krav som er satt til brannsikring i lov om vern mot brann og underliggende regelverk.

Per Roar Bredvold (FrP) [12:19:32]: Jeg takker statsråden for et godt svar. At statsråden skjønner alvoret i spørsmålet, det skjønner jeg også, så vi har nok felles interesse i å få ned antall skader så fort som mulig. Dette har jo vært en veldig negativ trend. I 2006 gjaldt det 122

driftsbygninger, og i 2009 hele 223, så det er en dobling på bare fire år. Når man ser på beløp som er utbetalt i brannerstatning, var det i 2006 98 mill. kr og i 2009, altså fire år etterpå, hele 289 mill. kr. Så det har vært en negativ utvikling både når det gjelder antall driftsbygninger som har brent ned, og størrelsen på erstatningsbeløpet.

Dette er en sak som jeg også tok opp for ganske lenge siden. Den 21. oktober 1998 hadde jeg et tilsvarende spørsmål til daværende statsråd Gjønnnes. Det ble også da lovet at det skulle skje ting. Det kan godt hende at noe har skjedd, men antall ulykker er fortsatt der, og antall dyretragedier er fortsatt der. Så vi må gjøre noe.

Statsråd Lars Peder Brekk [12:20:42]: Jeg er enig i den beskrivelsen som representanten Bredvold gir av utfordringen. Jeg er ikke fornøyd med situasjonen og den negative utviklingen vi har sett, og som Bredvold så riktig omtaler i sitt innlegg.

Jeg vil understreke at jeg tror at brannsikring og forebygging er det aller, aller viktigste når det gjelder å forhindre brann i driftsbygninger. Her må det jobbes med holdninger, og her må det jobbes med kunnskap både i tilsynet og ikke minst hos dyreeier som er ansvarlig for å følge opp der.

Elektriske installasjoner og utstyr er som sagt den viktigste årsaken til brann, og disse må regelmessig undersøkes og vedlikeholdes. I driftsbygninger av litt ulik kvalitet kan det også være ulik kvalitet på de elektriske installasjonene, noe som er en utfordring i seg selv.

Per Roar Bredvold (FrP) [12:21:38]: Jeg takker statsråden nok en gang, og jeg skjønner fortsatt at vi går i samme retning og har det samme målet.

Det er greit at dyreeier har ansvaret, og det er selvfølgelig riktig. Men kanskje det skulle ha vært slik at hvis man har dyr, uansett antall dyr – nå er det slik at man skal ha varslingsanlegg hvis man har over et visst antall dyr – så skulle man generelt ha et varslingsanlegg for brann, for dyretragedier er spesielle. I og med at det blir færre og færre driftsbygninger, så vil de driftsbygningene som brukes, ha flere og flere dyr, slik at når det først skjer en ulykke, er det mange dyr som går med.

Når det gjelder elkontroll hvert tredje år, er det sikkert vel og bra. Kanskje det skulle vært enda oftere – jeg sier kanskje, for med en økonomi i landbruket som også blir dårligere, er dette kanskje noe man sparer på.

Statsråd Lars Peder Brekk [12:22:43]: Jeg deler som sagt bekymringene som uttrykkes av Bredvold. Jeg tror de poengene han tar opp, er særdeles viktige å jobbe videre med kontinuerlig. Fra departementets side forholder vi oss til anbefalinger fra Landbrukets brannvernkomité. Det foreligger grundige gjennomganger fra denne komiteen med anbefalinger til de ulike dyreeierne om tiltak man bør gjennomføre, både når det gjelder sikring og forebygging. Det kan være seksjonering av bygninger, og det kan være seksjonering mellom husdyrrom og andre deler av driftsbygningene som gjennomføres. Det er også slik at den enkelte gårdbruker kanskje også bør utarbeide be-

redskapsplaner og gjennomføre øvelser. Det er et område vi må se videre på.

Men, som sagt, det er krevende å redde ut dyr når det først brenner. Så forebygging er det aller, aller viktigste.

Spørsmål 14

Torbjørn Røe Isaksen (H) [12:24:01]: «Sosialt entreprenørskap drives i skjæringspunktet mellom frivilligheten og markedet. Sosiale entreprenører opererer med en dobbel bunnlinje. Hensikten med virksomhetene er både å gi viktige bidrag på områder som fattigdomsbekjempelse, helse, utdanning og kamp mot utenforskap og å skape arbeidsplasser og levedyktige bedrifter.

Hvordan kan statsråden bidra til bedre kår for sosialt entreprenørskap i Norge?»

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:24:33]: Sosialt entreprenørskap handler om å utvikle nye samarbeidsformer mellom stat, frivillige og markedet, uten at man derved rokker ved den grunnleggende ansvarsdelingen mellom offentlige og private aktører.

Sosialt entreprenørskap blir i dag satt på dagsordenen i en rekke miljøer. Jeg vil her benytte anledningen til å nevne kontaktutvalget mellom organisasjoner for sosialt og økonomisk vanskeligstilte og Regjeringen. KREM, et av medlemmene i dette utvalget, bidrar som sosiale entreprenører i lokale Nav-kontorers arbeid med kvalifiseringsprogrammet for utsatte grupper. Flere forsknings- og høyskolemiljøer arbeider for øvrig også med problemstillinger knyttet til sosialt entreprenørskap ut fra ulike perspektiver.

Jeg ser på det økte engasjementet for sosialt entreprenørskap med stor interesse. Nye samarbeidskonstellasjoner kan bidra til at man når fram til nye grupper og utløser annen type virksomhet enn ved de tradisjonelle samarbeidsformene mellom det offentlige og det private. Sosialt entreprenørskap kan gjennom erfaringsbasert kunnskap, praktiske erfaringer og egne nettverk ha komparative fortrinn framfor tradisjonelle offentlige løsninger.

Jeg vil derfor se nærmere på hvordan man på ulike nivå i forvaltningen, herunder de lokale Nav-kontorene, kan bidra til at slike initiativ kommer i gang og utvikles. Jeg vil i denne sammenhengen være spesielt opptatt av initiativ som kan bidra til at flere av de som står langt fra arbeidsmarkedet, kan komme i arbeid og aktivitet, slik eksempelvis KREM bidrar i gjennomføringen av kvalifiseringsprogrammet.

Jeg vil i min vurdering av virkemidler fra det offentlige side være opptatt av å finne fram til samarbeidsformer som gir rom for den kreativiteten som er denne typen initiativs fortrinn, samtidig som det offentlige på sin side er tydelige på hvilke bidrag som ønskes, og hvilke krav som stilles.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [12:26:20]: Det offentlige har en utrolig viktig rolle i å sørge for en grunnleggende trygghet for alle landets borgere. Men så er det en

del oppgaver som det offentlige verken har kapasitet eller mulighet til å utføre.

Vi vet at av og til kan de store velferdssystemene våre oppfattes som veldig store. Det er utgangspunktet for at nettopp tanken om sosialt entreprenørskap har noe veldig viktig for seg, for dette er mennesker som har en dobbel bunnlinje. Man kan bidra til å forebygge og redusere sosiale problemer i Norge samtidig som man skaper arbeidsplasser. Dette er ikke et miljø som primært ønsker å bli statssubsidiert, men er veldig avhengige av og ønsker inntekter også fra det private næringsliv og investorer på vanlig måte.

KREM, som er en bedrift i mitt hjemfylke, kjenner jeg veldig godt. Det er en av de bedriftene som etterlyser større engasjement fra det offentlige side, større innsikt fra det offentlige side og en plan, eller i hvert fall mer stabile former for støtteordninger. Det vil jeg gjerne at statsråden følger opp videre i svaret sitt.

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:27:27]: Jeg har lyst til å si at jeg allerede har tatt et initiativ til å ha et møte – veldig snarlig – med representanter for KREM. Det har jeg faktisk planlagt før dette spørsmålet, fordi jeg har møtt dem, og jeg har blitt veldig grepet av det engasjementet.

Så er jeg veldig enig i det som ble sagt, at det er viktig at dette ikke blir en ny frivillighet med en hånd i den offentlige, økonomiske statskassen, slik at vi får den samme bindingen mellom disse organisasjonene og budsjettene. For da tror jeg vi snakker om noe annet. Så jeg tror vi er enige om hva vi snakker om og hva vi ønsker, og jeg lover å gå inn og se nærmere på dette, også i forhold til kvalifiseringsprogrammet.

Vi har Stormberg, som er et godt eksempel. Innenfor rusomsorg og særlig innenfor kriminalomsorg, som er utenfor mitt direkte område, tror jeg det er viktig, nettopp som det understrekes fra representanten, at man bygger på at det er en egeninteresse hos dem som driver det, samtidig som det har en interesse for samfunnet. Den kombinasjonen er bra. Så jeg ser med forventning fram til hvordan vi for framtiden kan diskutere hvordan dette kan bli et godt bidrag.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [12:28:38]: Helt til slutt vil jeg også anbefale statsråden å kontakte næringsministeren. Dette er et spørsmål som ikke har noen åpenbar adressat, på den måten at dette dreier seg om arbeidsministerens felt, men også i høyeste grad om næringsministerens felt. Fra min side er jeg opptatt av nettopp det næringspolitiske. Så det er også en god idé å se om Nærings- og handelsdepartementet og de ordningene vi har for å styrke gründerånd og entreprenørskap blant næringsdrivende, kan bidra. Det vil være et pluss og en dobbel bonus for samfunnet hvis man også kan få nye arbeidsplasser. Her er det også snakk om veldig mange kvinnelige gründerere, så det vil faktisk være en trippel bonus – nye arbeidsplasser, kvinnelige gründerere og folk som bidrar med et avgjørende arbeid for velferdssamfunnet vårt.

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:29:30]: Jeg har lyst til å nevne et nummer fire også: å få med innvandrerkvinner, noe vi vet er en stor utfordring, og som jeg vet også er noe av det som disse gruppene har fokus på.

Jeg kan egentlig ikke si noe annet enn at vi skal komme tilbake til dette. Jeg er opptatt av at man må ha helheten. Vi var på samme møte i går om fattigdomsåret 2010, og nettopp noe av problemet er at man har et veldig fragmentert innsatsbilde – og det å få en helhet er viktig. Derfor er dette selvfølgelig noe som jeg skal diskutere med næringsministeren og også med justisministeren i forhold til kriminalomsorgsbiten.

Spørsmål 15

Presidenten: Dette spørsmålet, fra Sylvi Graham til arbeidsministeren, blir tatt opp av representanten Erna Solberg.

Erna Solberg (H) [12:30:19]: Da vil jeg få stille følgende spørsmål til arbeidsministeren:

«Den 30. juni 2006 ble følgende publisert på Navs nettsider: «Det er summen av tiltak, rutiner og organisering som har betydning for det faktiske nivået på personvernet. Nav legger stor vekt på personvern og sikkerhet, og jevn dialog med Datatilsynet skal være med på å sikre at dette gis tilstrekkelig oppmerksomhet.»

Hva har regjeringen igangsatt av tiltak i løpet av de siste fire årene for å sikre at Nav har etablert tilfredsstillende informasjonssikkerhet hva gjelder tilgangsstyring og loggføring?»

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:31:02]: Arbeids- og velferdsetaten arbeider med informasjonssikkerhet på flere plan, bl.a. arbeides det med forbedrede postrutiner som sikrer at dokumenter ikke kommer på avveier, førstelinjekontorer som ivaretar hensynet til diskresjon, kompetanse og holdningsskapende arbeid rettet mot ansatte, og IKT-systemer som tilfredsstiller grunnleggende sikkerhetsstandarder ved overføring og lagring av personopplysninger.

Departementet har valgt en overordnet strategi ved styring og oppfølging av informasjonssikkerheten i etaten ved å pålegge direktoratet å implementere Nasjonale retningslinjer for informasjonssikkerhet og legge føringer for ivaretagelse av informasjonssikkerhet i tildelingsbrevene. Departementet har i tillegg hatt særlig oppmerksomhet på oppfølgingen av Riksrevisjonens merknader til 2005-regnskapet, hvor Riksrevisjonen pekte på svakheter og mangler i informasjonssikkerhetsrutiner for stormaskinmiljøet i trykdeetaten.

Departementet har mottatt en overordnet statusrapport for informasjonssikkerhetsarbeidet i Arbeids- og velferdsetaten. I rapporten fra 2008 går det bl.a. fram at direktoratet har etablert et eget internkontrollsystem for personvern, informasjonssikkerhet og beredskap. Direktoratet har utarbeidet strategiplaner for sikkerhetskultur, etterlevelse og kontroller. Det er blitt gjennomført egne kritika-

litets- og risikovurderinger, bl.a. for å sikre ivaretagelse av konfidensialitet og integritet.

Riksrevisjonens anmerkninger til 2005-regnskapet har departementet fulgt opp i dialog med direktoratet. Direktoratet igangsatte i 2006 et større prosjekt for å forbedre tilgangsstyring, logging og overvåking i stormaskinmiljøet. Dette arbeidet ble gjennomført i henhold til planen, og resultatene er implementert i etatens virksomhet.

Arbeids- og velferdsetaten har fungerende rutiner for tildeling av tilganger og kontroller av logging og annen overvåking av etatens IKT-baserte saksbehandlingssystemer. Men etatens komplekse og aldrende IKT-systemer medfører bl.a. manglende standardisering og brukeridentiteter, ved at brukeridentiteter må gis på de ulike systemer og applikasjoner, og at kontrollhandlinger i for liten grad kan automatiseres. I direktoratets IKT-strategi for perioden 2009–2015 er det en sentral forutsetning at framtidige IKT-systemer tilrettelegger for helhetlige løsninger for tilgangsstyring og økt bruk av automatiserte nøkkelkontroller. Departementet følger dette arbeidet.

Erna Solberg (H) [12:33:27]: I det arbeidet som nå skjer med bl.a. å følge opp IA-avtalen, følge opp når det gjelder uføretrygden, altså det å følge opp ganske mange ulike punkter, blir mer og mer sensitiv informasjon om personer samlet inn i Nav-systemene. Hensikten med det er bl.a. å kunne følge hver enkelt bruker, slik at man kan gi god og tilpasset hjelp. Men det øker også faren for at informasjonen kommer på flere hender, bl.a. er det en pågående debatt om f.eks. hvor mye av en legejournal Nav skal ha innsyn i. Derfor er dette spørsmålet knyttet til tilgang et enormt viktig spørsmål.

Datatilsynet ga Nav et pålegg 9. januar 2009 om å opprette tilfredsstillende sikkerhet for tilgangsstyring og logging. Så vidt vi har fått opplyst, er dette ennå ikke gjort, ett år etter pålegget, og det sies at det skal etableres i nær fremtid.

Mitt spørsmål er: Er det etablert? Eventuelt: Hva definerer man som «nær fremtid»?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:34:35]: Først vil jeg understreke at jeg deler representantens syn på at dette er en etat som sitter med store mengder personsensitive opplysninger. Det er derfor et stort ansvar som er forbundet med å ha den mengden opplysninger.

Jeg vil også si at jeg følger opp dette veldig klart i styringsdialogen med direktøren, og jeg har altså mottatt denne rapporten som viser at man jobber mye med dette. Men jeg må bare være helt ærlig: Akkurat hvorvidt det vedtaket er fulgt opp eller ikke, vil jeg komme tilbake til representanten med senere, fordi det har jeg ikke tilstrekkelig kunnskap om.

Erna Solberg (H) [12:35:16]: Da håper jeg at man kommer tilbake til det, og at man samtidig også avklarer spørsmålet om innsyn for brukeren – altså se hvem som har fått tilgang til å se på mappen. For det er jo kjerne-spørsmålet: Vil en bruker som i en gitt situasjon føler at en person som ikke burde ha opplysninger om en, faktisk

har opplysninger om en, da ha muligheten til den typen kontroll? Fra Høyres side mener vi at det burde vi ha mer av i offentlig sektor generelt sett, nemlig at en bruker skal ha rett til å vite hvem som har sett. At jeg har rett til å vite hvem som har sett på mine skattelister, mine journalføringer og annet, er kjempeviktig, også for å ha en kontroll på at ting ikke misbrukes. Både innenfor helse, sosialtjeneste og innenfor andre sensitive områder vil retten til å se hvem som har sett i mappen din, kanskje være en av de største kontrollene mot misbruk av opplysninger.

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:36:16]: Her har man jo også et regelverk gjennom personvernlovgivningen som regulerer nettopp hvem det er som har sett, og som i utgangspunktet setter begrensninger for hvem som skal se. Jeg legger til grunn at det lovverket følges i Nav, slik at det er ikke noe behov for å ha en egen regulering av dette i forhold til Nav, altså hvem som ser og ikke ser. Det må vi legge til grunn. Men jeg er enig i at en så stor etat med sensitive opplysninger må ha et våkent øye på dette hele tiden, og jeg kan berolige med at dette er en tematikk jeg har jobbet mye med tidligere også, så jeg følger det tett opp i forhold til direktøren.

Spørsmål 16

Solveig Horne (FrP) [12:37:14]: Jeg vil stille følgende spørsmål til arbeidsministeren:

«Det har den senere tiden vært stort fokus på Nav og tidsfrister. I denne sammenheng så rammer dette også fedre som i enkelte tilfeller blir permittert i lengre perioder og får redusert inntekten sin betydelig. Bidrag fastsettes ut fra bruttoinntekten, og når lønnsinntekten reduseres kraftig, så skal også bidrag reduseres. Behandlingstiden på Nav-kontorer rundt om i landet opererer med opptil seks måneder for å få endret bidrag ut fra lønnsinntekten.

Hva vil statsråden gjøre for disse fedrene som rammes av Navs sendretthet?»

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:37:50]: En viktig oppgave for Arbeids- og velferdsetaten er å sikre den enkeltes rettigheter gjennom forvaltning av trygdelovene og andre sosiale overføringsordninger på en god og effektiv måte.

Spørsmålet som er stilt, er knyttet til bidragsområdet. Jeg har vært i kontakt med direktoratet om dette. For barnebidrag har saksbehandlingstiden ligget betydelig over etatens egne krav til saksbehandlingstid. Barnebidrag er derfor blant de prioriterte områdene hvor det er igangsatt flere tiltak med sikte på å redusere saksbehandlingstidene. Det er på landsbasis bl.a. opprettet egne team som skal være med på å bygge ned restansene på barnebidrag. Det arbeides også med å bedre produktiviteten og kvaliteten i saksbehandlingen gjennom å lære av beste praksis-løsninger. Effekten av disse tiltakene vil også berøre saker der en bidragspliktig person har gått ned i lønn og søker om endring av bidraget. Siden oktober har utviklingen på bidragsområdet vært positiv for landet som helhet.

Etaten har det siste året hatt sterkt fokus på å forkorte saksbehandlingstidene og å redusere restansene. Satsingen gir resultater, og brukerne opplever generelt at det er kortere ventetider på behandling av saker nå enn det var for ett år siden. Dette betyr imidlertid ikke at mange brukere ikke opplever at behandlingen tar for lang tid. Jeg har derfor stilt krav om at Arbeids- og velferdsetaten i 2010 skal fortsette arbeidet med å bedre ytelsesforvaltningen. Saksbehandlingstidene skal reduseres, og restansene skal bygges ytterligere ned.

Bidragsområdet er for øvrig også et område der partene i saken står fritt til å endre bidragsbeløpet seg imellom uten innblanding av direktoratet ved å inngå en privat avtale om hvor stort bidraget skal være. Det fordrer selvsagt enighet, men er et middel til å kunne justere et bidrag både opp og ned forholdsvis raskt. Men jeg understreker at det selvfølgelig forutsetter enighet. Så jeg ser at det ikke er løsningen på hovedvekten av de problemstillingene som representanten tar opp.

Solveig Horne (FrP) [12:39:47]: Jeg takker for svaret.

Jeg forstår at Nav innrømmer at ventelistene er for lange når det gjelder dette temaet. Det er en stor belastning for den enkelte å bli arbeidsledig eller bli permittert, og det kan få store økonomiske konsekvenser for den enkelte at en må betale et mye større bidrag enn det en faktisk har økonomi til.

Situasjonen er jo den i dag at det for en person som har betalt for mye i bidrag, vil ta mange måneder før dette blir rettet opp igjen. Han får ikke tilbakebetalt det han har betalt for mye i disse seks månedene. Men hadde det vært omvendt, at det hadde vist seg at han hadde betalt for lite, måtte han ha betalt dette og fått en stor regning på det.

Ser statsråden at det kan bli en stor økonomisk konsekvens for den enkelte, som i tillegg har mistet arbeidet eller blitt permittert?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:40:42]: Jeg vil understreke det jeg sa i svaret mitt. Det er beklagelig helt generelt at saksbehandlingstiden er for lang i Nav. Vi ser at man nå er i en god utvikling, og at man for 2009 nådde de måltallene for saksbehandlingstid som man hadde satt seg, og som var på samme nivå som i 2006. Så vet vi at det innenfor det feltet som representanten tar opp, er et område hvor etaten er tydelig på at det er for lang saksbehandlingstid. Derfor har man bl.a. satt inn egne grupper for å få ned saksbehandlingstiden. Det ser man virker.

Når det gjelder spørsmålet om forholdet mellom mot-taker av bidrag og den som gir bidraget, er jo dette en økonomisk belastning for begge parter når inntektene går ned.

Solveig Horne (FrP) [12:41:32]: Når det gjelder bidrag, Nav og barneloven, er jo dette i et skjæringspunkt mellom Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Arbeidsdepartementet. Her i Stortinget lager vi jo lover. Jeg har aldri hatt noen saker der jeg har hatt så mange henvendelser og telefoner fra fortvilte folk som føler at Nav ikke opererer med den samme forståelse av lovene

som kanskje politikerne i Stortinget og Regjeringen gjør, når en snakker om likt foreldreskap, at far og mor skal ha delt omsorg, og at det skal likestilles mye mer.

Mitt spørsmål til statsråden er: Hvilke tiltak setter statsråden inn for å informere Nav om de nye lover og regler som f.eks. Stortinget har vedtatt om dette?

Statsråd Hanne Inger Bjurstrøm [12:42:26]: Jeg vil nøye meg med å svare at jeg forutsetter at Nav kjenner til det lovverket som Nav skal forvalte. Jeg har all grunn til å tro at de gjør det. Jeg vet også at de nå har et godt fokus på opplæring av de ansatte som forvalter dette lovverket.

Spørsmål 17

Arve Kambe (H) [12:43:06]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til fiskeri- og kystministeren:

«Kystkulturforeningen Sjøråk har sendt søknad om tillatelse til å bruke en tidligere reketrålere til turistsafari med base på øysamfunnet Røvær i Haugesund kommune. Fiskeridirektoratet har avvist søknaden, men sier i avslaget at departementet bør se på saken. Saken dreier seg om reiseliv, distrikts- og fiskeripolitikk og stedsutvikling. Det virker som regelverket ikke er oppdatert om å bruke trålere i slik sammenheng.

Vil statsråden bidra til at foreningen får drive med turisttråling og oppdatere regelverket?»

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [12:43:41]: Departementet og Regjeringen er opptatt av utviklingen av reiseliv som næringsvei langs kysten. Det er lagt fram en egen strategi for kystbasert reiseliv, der et hovedmål er å bedre samarbeidet mellom fiskeri- og havbruksnæringen og reiselivsnæringen. Vi vil finne samarbeidsflater som gir lokalsamfunnene og begge næringer for å legge til rette for samarbeid i stedet for konflikt. Slik skal også de tradisjonelle næringene nyte godt av utviklingen av reiselivsnæringen i stedet for å bli fortrent.

Dette er bakgrunnen for at jeg i januar hadde et møte mellom reiselivsnæringen og fiskeri- og havbruksnæringen om videreutviklingen av relasjonene mellom de to næringene. På møtet ble det diskutert og gjensidig orientert om utfordringer og muligheter for ytterligere samarbeid mellom næringene.

Departementet arbeider videre med oppfølgingen av denne strategien. Vi hadde møte med Kystkulturforeningen Sjøråk 25. februar, og vi tar med innspillene deres i det videre arbeidet.

Når det gjelder den konkrete saken, er det slik at det fartøyet man her ønsker å bruke til å ta med turister og andre ut for å tråle reker, er tatt ut av fiske gjennom en av strukturordningene. Utgangspunktet er at slike fartøy skal ut av fiske. Som regel skal også fartøyene kondemneres, men det kan gjøres unntak for fartøy som – og jeg siterer fra paragrafen – «har antikvarisk verdi eller kan brukes til allmennyttige formål, til foreningsarbeid eller lignende».

Det er viktig å sikre at strukturordningenes formål ikke undergraves ved at fartøyene senere blir gjeninnført i aktivt

fiske, uansett om det er ordinært næringsfiske eller annen virksomhet som har utnytting av de marine ressursene som økonomisk grunnlag.

Den konkrete saken reiser altså to problemstillinger: for det første adgangen til å bruke trål som fiskeredskap, i strid med de alminnelige reglene for redskapsbegrensninger for fartøy som ikke er registrert som fiskefartøy i merkeregisteret, og for det andre en slik næringsmessig bruk av nettopp dette fartøyet som er tatt ut av fiske gjennom strukturordningene.

Siden den konkrete klagesaken er til behandling i departementet, kan jeg ikke si noe mer akkurat nå om utfallet av saken. Det er imidlertid viktig å være oppmerksom på de to problemstillingene jeg her nevnte, og se disse hver for seg. Det betyr at et eventuelt – og jeg understreker eventuelt – avslag i den konkrete saken ikke skal forstås som et utslag av manglende interesse i departementet for å legge til rette for kystbasert reiseliv.

Det vil være viktig for Norge framover å utvikle det kystbaserte reiselivet. Jeg vil starte et arbeid for å se på hvordan vi i større grad kan legge til rette for at denne næringen kan gjøre bruk av marine ressurser både gjennom fangstrettigheter, samhandling med fiskerinæringen og eventuelt på andre områder.

Arve Kambe (H) [12:46:56]: Jeg er ikke helt fornøyd med svaret, for jeg føler vel at fiskeri- og kystministeren er mer opphengt i regelverket slik det er i dag enn slik det burde vært. Det er opplagt at Regjeringen har et ganske godt arbeid, som er tverrpolitisk forankret også i Stortinget, i forhold til reiselivssatsingen. Det heter bl.a. i Regjeringens visjon:

«Turer med fiskebåt, opplevelse av ekte foredlingsanlegg for eksempel for tørrfisk, fugle- og hvalsafari og kystkultur i form av tradisjoner og lokal historie har stort potensial i reiselivssammenheng.»

En vil også ha «økt kunnskap og engasjement for kystens kulturhistorie, kombinert med kystens kulturarv» og bevare kulturverdier på land og til sjøs som er typiske for tidsepoker, bl.a., som statsråden er inne på.

Jeg vil si at statsråden bør arbeide for dette, for spørsmålet er jo ikke tilfeldig. Regelverket i dag åpner ikke opp for turisttråling rett og slett fordi ingen har kommet på å bruke utrangerte trålere til dette før. Spørsmålet til statsråden er: Vil statsråden bidra til å fornye regelverket slik at det kan skje?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [12:48:06]: Det kan vel ikke være særlig oppsiktsvekkende at jeg er opptatt av å følge et regelverk jeg har. Det ligger, selvfølgelig, i sakens natur. Det må jo ikke være til hinder for å tenke nye tanker og se på nye muligheter nettopp for utvikling av ny næringsaktivitet langs kysten, som også representanten er inne på. Jeg er selv kystboer, har bodd ved kysten hele mitt liv, og er særdeles opptatt av næringsutvikling langs kysten. Det skal være liv laga ved kysten. Så kan det godt være at regelverket er til hinder nå. Den konkrete saken er jo til behandling, vi vil få se utfallet av den. Men for nettopp å forhindre konflikt med tradisjonell fiskerinæ-

ring, som fortsatt er en av hovedpilarene langs kysten, er det viktig å greie å ha to tanker i hodet samtidig, og det er nettopp det jeg forsøker her.

Arve Kambe (H) [12:48:59]: Jeg synes vel at statsråden, i og med at saken er til behandling, og har vært til behandling en stund, kunne benytte anledningen i dag til å si noe mer konkret. Da velger jeg å tro at statsråden er negativ. Det synes jeg er veldig dumt, fordi dette er en konkret sak der en har alle satsingspunktene til regjeringen i forhold til reiseliv, kystkultur og småsamfunnsutvikling – kriteriene står bare og blinker på at dette prosjektet er noe som kan treffe. Da har jeg følgende utfordring til statsråden – det tas skriftlig referat, vi får det jo etterpå: Følgende begrensninger kunne vært lansert: en geografisk grense, en tidsbestemt grense for når de kan drive med aktiviteten, en mengdebestemt grense for hvor lenge, hvor mye, og hva de kan ta opp, en leveringsplikt, gjerne til godkjente mottaksanlegg, begrensninger på trålerstørrelsen, at båten er godkjent for turister, og at en selvsagt ikke lenger kan kjøpe og selge og komme inn igjen i ordningen med ordinært fiske, ikke en gjeninnføring. Dette er småstedsutvikling, reiselivsutvikling og kystkultur alt i ett.

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [12:50:07]: Beklager, men i og med at blyanten ikke virket lenger, fikk jeg ikke notert alle punktene. Men det blir skrevet ned, og jeg skal absolutt ta med meg alle punktene. Jeg skulle gjerne gått inn i en diskusjon – enkelte av punktene hører jeg er problematiske allerede, knyttet opp mot tradisjonell fiskerier næring. Men å trekke den konklusjon at vi fordi vi har saken til behandling i departementet, er negative, synes jeg er forhastet. Vi skal behandle saken på en ordentlig og god måte. Så skal jeg se på om regelverket er en hindring for å utvikle gode kystbaserte reiselivsbedrifter. Det vil jo tiden vise både i forhold til den saken og i andre saker. Men jeg er, bare for å understreke det, veldig positiv til å utvikle et reiseliv langs kysten som er basert på de ressursene vi har, og det er helt opplagt at de marine ressursene er sentrale i det området.

Spørsmål 18

Oskar Jarle Grimstad (FrP) [12:51:28]: «Ein ny forskarkonklusjon viser at kongekrabben er skadeleg for faunaen. Difor er det viktig at utbreiinga av denne krabbetypen blir stansa. Alternativ vil antakeleg vere nedbeiting av all fauna der han er utbreidd.

Deler statsråden denne verkelegheitsforståinga, og er statsråden innstilt på sterkare beskatning som eit av fleire verkemiddel for å halde bestanden nede på forsvarleg nivå?»

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [12:51:56]: Dagens forvaltning av kongekrabbe er basert på St.meld. nr. 40 for 2006–2007, Forvaltning av kongekrabbe, som Stortinget behandlet i mars 2008. Det er i det siste etablert ny kunn-

skap om økosystemeffekter som følge av kongekrabbens inntreden i norske områder. Det ble imidlertid allerede i stortingsmeldingen uttrykt at

«(...) Regjeringen ønsker – i et føre-var-perspektiv – å rette oppmerksomheten mot eventuelle effekter på økosystemet som følge av kongekrabbens inntreden, samtidig som det må tas hensyn til næringsaktører og kystsamfunn i områder hvor kongekrabben allerede er etablert».

På denne bakgrunn sluttet Stortinget seg til en målsetting om å begrense en videre spredning av kongekrabbe i norske havområder og sikre en lavest mulig bestand av kongekrabbe utenfor det kvoteregulerte området øst for 26° øst. Innenfor det kvoteregulerte området skal bestanden forvaltes på en måte som tilrettelegger for næringsaktivitet og sysselsetting.

Som det er lagt til grunn i stortingsmeldingen, vil det ikke være mulig å stanse spredningen av en sånn marin art, og målet er derfor å begrense spredningen gjennom ulike tiltak.

Utenfor det kvoteregulerte området er det fri fangst av kongekrabbe og et forbud mot å gjenutsette levende kongekrabbe. Som et ytterligere tiltak for større beskatning har Fiskeri- og kystdepartementet satt av 5 mill. kr til innleie av fartøy for nedfangsting av kongekrabbe vest for 26° øst.

Fiskeridirektoratet har innhentet tilbud fra interesserte aktører, og det skal etter planen engasjeres fem fartøy med oppstart ca. 10. mai i år.

Oskar Jarle Grimstad (FrP) [12:53:48]: Eg takkar statsråden for svaret – det er ikkje så langt frå det eg forventar. Men no er det slik at Direktoratet for naturforvaltning har ei svarteliste, der – så vidt eg hugsar – kongekrabben er på andre plass. Vi registrerer jo at det faktisk er funne kongekrabbe så langt sør som utanfor Bergen.

Spørsmålet blir då: Med ein så avgrensa innsats – med dei ressursane som statsråden viser til – er ein då sikker på at ein klarar å stanse utbreiinga sørover av denne krabben?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [12:54:36]: Er det noe jeg i hvert fall er sikker på, er det det å ikke gi garantier knyttet til utbredelse av kongekrabben. Det tror jeg flere har brent seg på tidligere.

Det vi ser, er jo at den sprer seg. I mitt svar beskrev jeg måten en kan holde dem innenfor en «boks» på. Så er det jo sånn at om vi setter streker på et kart, så ser ikke kongekrabben dem. Men det er et fritt fiske utenfor «boksen», og det er også sånn at vi setter inn ekstra ressurser for å prøve å begrense den utenfor det området. Utover det er det vanskelig for fiskeri- og kystministeren å gi garantier knyttet til kongekrabbens vandring.

Oskar Jarle Grimstad (FrP) [12:55:24]: No er det slik at faunaen som kongekrabben beiter ned, er relativt kystnær. Då blir det litt spesielt at ein finn å ville bygge opp ei stamme innanfor 26° aust, som fiskeriministeren seier.

Ville det ikkje ha vore meir føremålstenleg, når det kom ein svartelisteart inn i vår marine fauna, å leggje til grunn

at ein skulle ha fritt fiske på han, og at ein faktisk i fjord- og kyststrøk burde hatt fritt fiske, slik at òg fjord- og kyststrøk blei verna – eller at ein sterkt reduserte kongekrabbebestanden for å kunne byggje opp nettopp den faunaen som har vore der til alle tider, og som kongekrabben beiter ned?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [12:56:22]: For det første til de forskningsresultatene der ny kunnskap er blitt oss til del: Det er sånn at kongekrabben nedbeiter ikke all fauna. Det har heller ikke representanten sagt, men det er en utbredt oppfatning. Det er en misforståelse.

Men det vi ser, er at det er nedgang i biomassen av bunndyr og en strukturendring i bunnsedimentene. Jeg vil skaffe meg nærmere kunnskap om det som er lagt fram av forskningsresultater.

Så til streker på et kart og regulering: Kongekrabben har kommet for å bli! Så er det tanken – og politikken – at i et område der den er blitt næringsmessig viktig for industrien på land og for fiskerne, skal vi regulere den som det den er – en ressurs. Andre steder må vi fortsatt ha et mål om at den ikke skal være – der er den mer til plage enn til gagn.

Spørsmål 19

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [12:57:48]: Enslige mindreårige asylsøkere skal prioriteres for rask og god bosetting, og det har vært et mål at bosetting skal skje innen tre måneder etter at de har fått oppholdstillatelse.

Så opplevde vi i fjor at 24 kommuner sa nei til å ta imot mindreårige asylsøkere. 79 sa ja, og flere kommuner valgte å ikke svare på Integrerings- og mangfoldsdirektoratets forespørsel. Nå er det anslått at om lag 1 600 barn trenger å bli bosatt i år – en nesten fordobling fra fjoråret – og jeg kan vanskelig se for meg at det er mulig å få til en bosetting innenfor dette tremånedersmålet. Mindreårige asylsøkere er først og fremst barn, og barn er det mest verdifulle vi har. De fortjener det aller beste vi kan gi dem.

Jeg er opptatt av at mindreårige asylsøkere må få slippe å vokse opp på asylmottak. På bakgrunn av dette har jeg dristet meg til å stille statsråden følgende spørsmål:

«Ifølge oversikt fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet sa 24 kommuner nei i fjor til å ta imot asylbarn. 79 kommuner sa ja, mens flere kommuner valgte å ikke svare på anmodningen om å bosette mindreårige asylbarn. I 2010 vil det være behov for å bosette 1 600 asylbarn.

For å unngå at mindreårige asylbarn vokser opp på asylmottak, hvilke nye virkemidler – i tillegg til dem vi har – ser statsråden for seg at man kan gjennomføre, slik at barn som har fått opphold, slipper å vente på å bli bosatt i en kommune?»

Statsråd Audun Lysbakken [12:59:27]: I arbeidet med bosetting av flyktninger er enslige mindreårige prioritert.

I 2009 ble det bosatt 606 enslige mindreårige. Før de siste årenes økning i asyltilstrømmingen har det i gjennomsnitt vært bosatt rundt 150 enslige mindreårige årlig.

Når det gjelder ventetid i mottak, fra vedtak til bosetting, viser det seg at den har økt i 2009 – det er riktig – den er pr. 1. januar 2010 5,6 måneder for enslige mindreårige. I 2008 var ventetiden 4,5 måneder. Målet er at bosettingen, som representanten sa, skal skje innen tre måneder etter at vedtak er fattet.

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2009 ble kommunene som bosatte enslige mindreårige, tilført ekstra midler til å heve kompetansen og øke kapasiteten i tjenesteapparatet. Jeg legger til grunn at dette vil ha en effekt for kommunenes evne og vilje til å ta imot enslige mindreårige flyktninger også i 2010 og i årene framover.

Når det gjelder antallet enslige mindreårige som må bosettes i 2010, er tallet 1 600 basert på en tidligere prognose, utarbeidet i fjor. Jeg må jo bare understreke at det er stor usikkerhet knyttet til dette. Ankomsttallene for enslige mindreårige asylsøkere så langt i år har vært betydelig lavere enn for samme tidspunkt i fjor. Nye prognoser for dette har ikke jeg nå, men de vil bli lagt fram i andre halvdel av mars. Det vil gi oss et bedre grunnlag for å se hvordan vi nå kommer til å ligge an.

Vi følger utviklingen veldig nøye, og jeg er enig med representanten i at vi må være innstilt på å vurdere alle former for tiltak for å unngå at barn må vente unødvendig på å bli bosatt. Jeg er opptatt av at vi skal sette hensynet til barna høyt. Det er bra både for barna og for samfunnet at ventetiden blir kortest mulig, og at de kommer raskest mulig ut i kommunene. Jeg har satt i gang et arbeid på tvers av flere departementer, ledet av mitt departement, for å se på tiltak som kan føre til en raskere bosetting generelt, men spesielt er de som nå er i gang med det arbeidet, bedt om å se på mulighetene for enslige mindreårige flyktninger. De forslag til tiltak som kommer derfra, er det min intensjon å følge opp i de ordinære budsjettprosessene med det siktemål at vi skal redusere ventetiden og sørge for at disse barna kommer ut i kommunene innen det tidsrom som vi i utgangspunktet krever.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [13:02:32]: Takk til statsråden for et godt svar. Vi er spent på hva dette utredningsarbeidet vil føre til, ikke minst med tanke på nye tiltak.

Noen kommuner som sier nei, bruker jo dette med mangel på ressurser som et argument, og de peker også gjerne på at barnevernet i kommunene er for dårlig bemannet. Det er nok riktig, og det er vel også en av grunnene til at Regjeringen i Soria Moria-erklæringen sa at de vil utsette dette med å inkludere mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år slik at de blir en del av barnevernet.

Kristelig Folkeparti har foreslått en opptrappingsplan for full barnevernsdekning innen 2017. I det bildet blir dette et viktig tiltak, ikke minst også for å kunne motivere kommunene som nå sier nei, til å si ja. Hvordan har statsråden vurdert Kristelig Folkepartis forslag på bakgrunn av dette spørsmålet som handler om mindreårige asylsøkere?

Statsråd Audun Lysbakken [13:03:35]: Kristelig Folkepartis forslag får vi jo rikelig anledning til å diskutere i Stortinget i neste uke når det skal behandles. Jeg har også

i brev til komiteen stilt meg positiv til en rekke av de tankene som er fremmet, og som ligner på de behovene som Regjeringen ser i barnevernet.

Jeg er opptatt av at vi skal klare å få et bedre samsvar mellom antall saker og antall saksbehandlere i det kommunale barnevernet. Det er det aller viktigste. Derfor trenger vi en opptrapping ressursmessig der.

Så har jeg lyst til å si at samtidig som det er en klar sammenheng mellom ressurs situasjonen i barnevernet og vår mulighet til å tilby flere enslige mindreårige plass på omsorgssentre, når de kommer – og selvfølgelig kan det være ressursmessige utfordringer i kommunene – er det også for mange kommuner som tror at det er større belastninger med disse barna enn det er. Og det er viktig å si tydelig fra at dette er barn som kan være en ressurs for sine kommuner, og som flere derfor burde ta imot.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [13:04:41]: Det er jeg helt enig med statsråden i, og jeg tror faktisk at det trengs kompetanse rundt om i kommunene når det gjelder akkurat det feltet der.

Jeg har lyst til å utfordre statsråden helt til slutt. Regjeringen varslet jo at et tiltak for å redusere antallet mindreårige asylsøkere som kommer til Norge, vil være å se på muligheten til å opprette barnehjem eller mottak i opprinnelseslandet, f.eks. i Afghanistan. Har Regjeringen gjort noe mer i denne saken? Er det noe forslag som gjør at dette er i ferd med å materialisere seg? Spørsmålet er egentlig: Hva synes barneministeren om dette forslaget?

Statsråd Audun Lysbakken [13:05:27]: Det er litt for tidlig for meg å gi en vurdering av det forslaget, for det

har Regjeringen sagt skal vurderes, og det er det justisministeren som har ansvaret for å gjøre. Jeg er opptatt av at vi uansett hva som skjer med det forslaget, fokuserer tydelig på at vi i årene som kommer, skal ta ansvar for mange enslige mindreårige flyktninger som kommer hit. Det vil være mange som har et begrunnet behov for opphold i Norge, og som skal bli varig i Norge. Da er det viktig at vi selvfølgelig både har et tilbud under barnevernet til flest mulig av disse barna, at vi sørger for at kvaliteten for dem som inntil videre isteden må være i asylmottak, er så god som mulig, og ikke minst at vi handler med tanke på det spørsmålet som representanten tar opp, og som jeg er veldig opptatt av, nemlig hvordan vi får kommunene til å ta imot flere, raskere.

Da har jeg altså satt i gang et arbeid for å se på ulike typer tiltak, og så må vi gjøre en felles jobb for å vise kommunene hva slags ressurser som ligger i disse barna.

Presidenten: Dermed er sak nr. 1 ferdigbehandlet.

Sak nr. 2 [13:06:37]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat. Dermed er dagens kart ferdig behandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 13.07.
